

หลักสูตรโรงเรียนราชภัฏบรังคบุรี ระดับปริญญาตรี

ฉบับปรับปรุง

พุทธศักราช 2566 - 2570

ตามหลักสูตรการศึกษาปริญญาตรี พุทธศักราช 2560

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 2 - 3 ปี	
ปรัชญา	2
วิสัยทัศน์	2
ภารกิจ/ พันธกิจ	2
เป้าหมาย	3
จุดหมาย	3
มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	3
การจัดเวลาเรียน	8
สาระการเรียนรู้	9
การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์	23
การจัดสภาพแวดล้อม	25
สื่อ และแหล่งเรียนรู้	27
การประเมินพัฒนาการ	30
การเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาปฐมวัย	32
หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี	
ปรัชญา	35
วิสัยทัศน์	35
ภารกิจ/ พันธกิจ	35
เป้าหมาย	36
จุดหมาย	37
มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	38
การจัดเวลาเรียน	49
สาระการเรียนรู้	49
การจัดประสบการณ์	77
การจัดสภาพแวดล้อม	97
สื่อ และแหล่งเรียนรู้	98

การประเมินพัฒนาการ	104
การบริหารจัดการหลักสูตร	105
การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	108
แหล่งอ้างอิง	112

ภาคผนวก

ประกาศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2566

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2566

คณะผู้จัดทำ

คำนำ

สภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 รวมทั้งกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) เป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2561) แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (พ.ศ. 2560 - 2564) นำไปสู่การกำหนดทักษะสำคัญสำหรับเด็ก ในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสำคัญในการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้มีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นหลักสูตรสถานศึกษา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย สำนึกความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในอนาคต

โรงเรียนราชภัฏรำไพพรรณี จึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2566 - 2570 ให้มีความสอดคล้อง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพเด็กและกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2566 - 2570 จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ หากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งโรงเรียน ชุมชน และครอบครัว เห็นคุณค่าการศึกษาปฐมวัย มีความกระตือรือร้นเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ และสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อสิทธิที่เด็กทุกคนจะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดู และการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสถานศึกษาที่มีคุณภาพ และมาตรฐานนั้นจำเป็นต้องมีการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ลงสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

โรงเรียนราชภัฏรำไพพรรณี

สาระสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา : ระดับปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ 2 - 3 ปี)

บทนำ

ปรัชญา

โรงเรียนราชบุรีบารุงศิลป์ เชื่อว่า เด็กอายุ 2 - 3 ปี เรียนรู้ผ่านการเล่นลงมือปฏิบัติและประสบการณ์ตรง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ทำให้เด็กเล่นอย่างอิสระ มีความเชื่อมั่นและปลอดภัย มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เปรียบเสมือนบ้าน โดยผ่านการอบรมเลี้ยงดู ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุข

วิสัยทัศน์

ภายในปีการศึกษา 2570 โรงเรียนราชบุรีบารุงศิลป์ระดับเตรียมอนุบาลมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย ได้รับความร่วมมือ กับ พ่อแม่ ครอบครัวและทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

ภารกิจ/พันธกิจ

เนื่องจากธรรมชาติของพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยนั้น จะต้องได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง รวมทั้งการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย ทางโรงเรียนราชบุรีบารุงศิลป์มีหน้าที่ต่อการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ที่มีลักษณะเฉพาะตัวและจำเป็นต้องเรียนรู้ผ่านการเล่น เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้แบบองค์รวม อันจะทำให้เด็กพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขโดยคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานต่างๆดังนี้

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง 4 ด้าน อย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ
2. พัฒนาครูและบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่มีจุดมุ่งหมายต่อเนื่อง
3. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาเด็ก
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาการทางสมองของเด็กโดยนำหลักการคุณค่าพระวรสารและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เป้าหมาย

โรงเรียนราชบุรีบารุงศิลป์ มีเป้าหมายเพื่อกำหนดความคาดหวังในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพที่จะเกิดกับเด็กปฐมวัยที่อายุต่ำกว่า 3 ปี โดยมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับจุดหมายหรือมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี และวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษาได้กำหนด ดังนี้

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. เด็กปฐมวัยมีร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี
2. เด็กปฐมวัยใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน
3. เด็กปฐมวัยมีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย
4. เด็กปฐมวัยรับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว
5. เด็กปฐมวัยช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
6. เด็กปฐมวัยสื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย
7. เด็กปฐมวัยสนใจเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

จุดมุ่งหมาย

โรงเรียนราชบุรีบารุงศิลป์ จัดทำหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

การพัฒนาเด็กอายุ 2-3 ปี มุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างต่างระหว่างบุคคล ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขภาพที่ดี
2. สุขภาพจิตดีและมีความสุข
3. มีทักษะชีวิตและสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัว และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข
4. มีทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร และสนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆ

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 2-3 ปี กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 7 มาตรฐานประกอบด้วย

1. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐานคือ
 - มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี
 - มาตรฐานที่ 2 ใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน
2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 1 มาตรฐานคือ
 - มาตรฐานที่ 3 มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย

3. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 2 มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ 4 รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

มาตรฐานที่ 5 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 2 มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ 6 สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ 7 สนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์

โรงเรียนราชบุรีบารุงศิลป์ ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี บริบูรณ์ มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยยึดตามแนวการจัดการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และได้ตามกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ดังนี้

กำหนดตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

โรงเรียนราชบุรีบารุงศิลป์ กำหนดตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์โดยยึดมาตรฐานในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นหลัก และกำหนดตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 2-3 ปี ของโรงเรียนดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 2 - 3 ปี
1.1 มีน้ำหนัก ส่วนสูงและเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์อายุ	<ul style="list-style-type: none"> มีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ เส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์
1.2 มีร่างกายแข็งแรง	<ul style="list-style-type: none"> มีภูมิต้านทานโรค ไม่ป่วยบ่อย ชับถ่ายเป็นเวลา รับประทานอาหารนอนและพักผ่อนเหมาะสมกับวัย

หมายเหตุ * 2 - 3 ปี หมายถึง 24 เดือน – 35 เดือน 29 วัน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 2 ใช้วัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 2 - 3 ปี
2.1 ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ได้เหมาะสมกับวัย	<ul style="list-style-type: none"> นั่งยองๆเล่น โดยไม่เสียการทรงตัว เดินถอยหลังได้ เดินขึ้นลงบันไดโดยมือข้างหนึ่งจับราวและก้าวเท้าวางบนขั้นบันไดเดียวกันก่อน

	<ul style="list-style-type: none"> • กระโดดอยู่กับที่ โดยเท้าพื้นพื้นทั้ง 2 ข้าง
คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 2 - 3 ปี
2.2 ใช้กล้ามเนื้อเล็กและ ประสานสัมพันธ์มือ - ตา ได้เหมาะสมกับวัย	<ul style="list-style-type: none"> • จับสีเทียนแท่งใหญ่เพื่อขีดเขียนได้ • เลียนแบบลากเส้นเป็นวงต่อเนื่องหรือเส้นตรงแนวตั้ง

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 3 มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 2 - 3 ปี
3.1 ร่าเริงแจ่มใส	<ul style="list-style-type: none"> • อารมณ์ดี ยิ้มแย้ม หัวเราะง่าย แววตามีความสุข
3.2 แสดงออกทางอารมณ์ได้ อย่างเหมาะสมกับวัย	<ul style="list-style-type: none"> • แสดงความภาคภูมิใจเมื่อทำสิ่งต่างๆสำเร็จ • ชอบพูดคำว่า “ไม่” แม้จะเป็นสิ่งที่ต้องการ
3.3 สนใจ และมีความสุขกับ ธรรมชาติ สิ่งสวยงาม ดนตรี และจังหวะ กับการเคลื่อนไหว	<ul style="list-style-type: none"> • ตอบสนองต่อธรรมชาติ เสียงเพลง จังหวะดนตรี และสิ่งสวยงาม ต่างๆอย่างเพลิดเพลิน

3. พัฒนาการด้านสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 4 รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 2 - 3 ปี
4.1 ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ใกล้ตัวได้	<ul style="list-style-type: none"> • ชอบเก็บของของตนเองใกล้ตัว และไม่ชอบแบ่งปันผู้อื่น
4.2 เล่นและร่วมทำกิจกรรมกับ ผู้อื่นได้ตามวัย	<ul style="list-style-type: none"> • รอคอยช่วงสั้นๆ • เล่นร่วมกับคนอื่นแต่ต่างคนต่างเล่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 5 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 2 - 3 ปี
5.1 ทำกิจวัตรประจำวันด้วย ตนเองได้ตามวัย	<ul style="list-style-type: none"> • สวมเสื้อผ้าโดยมีคนช่วย • บอกได้ว่าตนเองต้องการขยับถ่าย

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 6 สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 2 - 3 ปี
6.1 รับรู้และเข้าใจความหมายของภาษาได้ตามวัย	<ul style="list-style-type: none"> ● ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามตามทำนอง ● สนใจดูหนังสือนิทานภาพ
6.2 แสดงออกและ/หรือพูดเพื่อสื่อความหมายได้	<ul style="list-style-type: none"> ● พูดเป็นวลีสั้นๆ ● มักจะถามคำถาม “อะไร” และ “ทำไม”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 7 สนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์
	อายุ 2 - 3 ปี
7.1 สนใจและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว	<ul style="list-style-type: none"> ● อยากเรียนรู้สิ่งต่างๆ ● ถามบ่อยถามซ้ำ ● จดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ยาวนานขึ้น
7.2 เรียนรู้ผ่านการเลียนแบบ	<ul style="list-style-type: none"> ● เลียนแบบการกระทำผู้ใกล้ชิดหรือเด็กอื่น ● พยายามเลียนเสียงต่างๆ
7.3 สำรวจโดยใช้ประสาทสัมผัส	<ul style="list-style-type: none"> ● ค้นหาของที่ถูกลบซ่อนโดยมีสิ่งปกปิด 2 - 3 ชั้น ● ชอบละเลงสีด้วยมือ

พัฒนาการของเด็กอายุต่ำกว่า 2-3 ปี

ในช่วงของ 3 ปีแรกของชีวิตเด็กที่สำคัญที่สุดเนื่องจากสมองของเด็กมีการเจริญเติบโตและพัฒนาอย่างรวดเร็ว พ่อ แม่ หรือผู้เลี้ยงดูจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของพัฒนาการที่สำคัญของเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี มีดังนี้

พัฒนาการของเด็ก	อายุ 2-3 ปี
พัฒนาการด้านร่างกาย	<ul style="list-style-type: none"> - นั่งยอง ๆ เล่นโดยไม่เสียการทรงตัว - เดินถอยหลังได้ - เดินขึ้นลงบันไดโดยมือข้างหนึ่งจับราวและก้าวเท้าโดยมี 2 เท้าในขั้นเดียวกัน - กระโดดอยู่กับที่โดยเท้าพื้นพื้นทั้ง 2 ข้าง - จับสีเทียนแท่งใหญ่เพื่อขีดเขียนได้ - เขียนแบบลากเส้นเป็นวงต่อเนื่องหรือเส้นตรงแนวตั้ง

พัฒนาการของเด็ก	อายุ 2-3 ปี
พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงความภูมิใจเมื่อทำสิ่งต่างๆสำเร็จ - ชอบพูดคำว่า”ไม่”แม้จะเป็นสิ่งที่ตนต้องการ - แสดงความรู้สึกต่างๆด้วยคำพูด - มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เมื่อได้รับการยอมรับหรือชมเชย - ความเป็นตัวของตัวเอง
พัฒนาการด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - รอคอยช่วงสั้นๆ - ชอบเก็บของของตนไว้ใกล้ตัวและไม่ยอมแบ่งปันผู้อื่น - เล่นร่วมกันแต่ต่างคนต่างเล่น - เริ่มรู้จักเล่นเป็นกลุ่มกับเด็กอื่น - พยายามช่วยเหลือตัวเองในเรื่องการแต่งตัว - รู้จักขอและเริ่มรู้จักให้ - สวมเสื้อผ้าโดยมีคนช่วย - บอกเรื่องการขับถ่ายได้
พัฒนาการด้านสติปัญญา	<ul style="list-style-type: none"> - ร้องเพลงได้บางคำและร้องเพลงคลอตามทำนอง - สนใจดูหนังสือนิทานภาพ - พูดเป็นวลีสั้นๆ - มักจะถามคำถาม อะไร และ ทำไม - อยากเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ - ถามบ่อยถามซ้ำ - จดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ยาวนานขึ้น - เลียนแบบการกระทำ ผู้ใกล้ชิดหรือเด็กอื่น - พยายามเลียนแบบเสียงต่าง ๆ - ชอบละเล่นสีด้วยมือ - ชอบเล่นน้ำ เล่นทราย - ชอบดูหนังสือภาพ - ชอบฟังบทเพลง บทกลอน นิทาน คำคล้องจอง - สนใจค้นคว้า สำรวจสิ่งต่าง ๆ - ชีตเขียนเส้นตรงเป็นแนวตั้งได้

โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		
ช่วงอายุ	อายุ 2 – 3 ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ด้านร่างกาย ❖ ด้านอารมณ์ ❖ ด้านสังคม ❖ ด้านสติปัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ❖ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ❖ ธรรมชาติรอบตัว ❖ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก

การจัดเวลาเรียน

การจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดกิจกรรมประจำวันให้สอดคล้องกับแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ 2-3 ปีควรคำนึงถึง

1. จัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทักษะต่างๆ ให้เด็กได้ปฏิบัติด้วยตนเองในชีวิตประจำวัน โดยผู้ใหญ่ให้การสนับสนุนและกำลังใจ เช่น
 - การรับประทานอาหารด้วยช้อน
 - การเติมน้ำจากถ้วย
 - การใช้ห้องน้ำ
 - การล้างมือ
 - การแต่งตัว
2. การสนับสนุนให้เด็กได้เล่นและจัดหาของเล่นให้เด็กมีโอกาสเล่นคนเดียวหรือเล่นกับเด็กอื่น เช่น การเล่นตุ๊กตา เล่นเลียนแบบกิจวัตรประจำวัน
3. การอ่านหนังสือให้เด็กฟังบ่อย ๆ เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน หรืออ่านให้ฟังกลุ่มย่อย
4. จัดกิจกรรมให้เด็กเล่นได้เล่นกับวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับศิลปะ เช่น สีเทียนแท่งใหญ่ ปั้นดินน้ำมัน สีน้ำกับกระดาษแผ่นใหญ่
5. จัดกิจกรรมให้เด็กเล่นน้ำ เล่นทราย ชื่นชมธรรมชาติเป็นประจำ
6. กิจกรรมให้เด็กเรียนรู้จากการลงมือกระทำผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กายสัมผัส
7. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยเด็ก และยืดหยุ่นได้
8. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งกลุ่มเล็กและ กลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 10-15 นาที กิจกรรมเล่นอิสระใช้เวลาประมาณ 20-30 นาที

9. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและพี่เลี้ยงดูเป็นผู้ริเริ่ม

ตารางจัดกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็ก 2 - 3 ปี

เวลา	กิจกรรม
08.30น.	- ทักทายสนทนาประจำวัน - ฟังนิทาน/ร้องเพลง/คำคล้องจอง/เล่นนิ้วมือ/เคลื่อนไหวประกอบจังหวะหรือดนตรี/เล่นบทบาทสมมุติ - ดื่มนม/รับประทานอาหารว่าง - เล่นสนาม/เล่นน้ำเล่นทราย/เครื่องเล่นสนาม/ชิงช้าชมธรรมชาติ/เล่นอิสระ - เล่นกับศิลปะ - เก็บของเล่นของใช้ - ล้างมือ เตรียมตัวรับประทานอาหาร
11.00น.	- รับประทานอาหารกลางวัน - แปรงฟัน/อาบน้ำ - เตรียมตัวพักผ่อน
12.00น.	- นอนหลับพักผ่อน
14.00น.	- ดื่มนม/รับประทานอาหารว่าง - เล่านิทาน/ร้องเพลง/สนทนา/เล่นอิสระ
15.00น.	- เตรียมตัวกลับบ้าน

หมายเหตุ ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม และกิจกรรมในแต่ละวันอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กช่วงอายุ 2-3 ปี เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์โดยอาจจัดในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการหรือเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สาระการเรียนรู้ประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ดังนี้

1. ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน

1.1 **ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย** เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจกรรมประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆ การนอนหลับพักผ่อน การดูแลสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของตนเอง

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริมประกอบด้วยการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายตามจังหวะดนตรี การเล่นออกกำลังกลางแจ้งอย่างอิสระ การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและระบบประสาท และการเล่นเครื่องเล่นสัมผัส การวาด การเขียนขีดเขียน การปั้น การฉีก การตัดปะ การดูแลรักษา ความสะอาดของร่างกาย ของใช้ส่วนตัว และการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

ด้านร่างกาย	ประสบการณ์สำคัญ
1.1.1 การใช้กล้ามเนื้อใหญ่	(1) การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายตามจังหวะดนตรี (2) การเล่นออกกำลังกลางแจ้งอย่างอิสระ (3) การเคลื่อนไหวและการทรงตัว (4) การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและระบบประสาท
1.1.2 การใช้กล้ามเนื้อเล็ก	(1) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส (2) การวาด (3) การเขียนขีดเขียน (4) การปั้น (5) การฉีก การตัด การปะ
1.1.3การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนตน	(1) การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ของใช้ส่วนตัว
1.1.4 การรักษาความปลอดภัย	(1) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจกรรมประจำวัน (2) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย (3) การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย (4) การเล่นเกมบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ
1.1.5การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง	(1) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (2) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

1.2 **ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ** เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

ด้านอารมณ์	ประสบการณ์สำคัญ
1.2.1 สนุกทึ่งภาพ ดนตรี	(1) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (2) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ (3) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง / ดนตรี (4) การเล่นเกมบทบาทสมมติ (5) การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ (6) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
1.2.2 การเล่น	(1) การเล่นอิสระ (2) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (3) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (4) การเล่นนอกห้องเรียน
1.2.3 คุณธรรม จริยธรรม	(1) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ (2) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (3) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม
1.2.4 การแสดงออกทางอารมณ์	(1) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (2) การเล่นเกมบทบาทสมมติ (3) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง / ดนตรี (4) การร้องเพลง (5) การทำงานศิลปะ
1.2.5 การมีอัตลักษณ์เฉพาะตน และเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ	(1) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง เช่น การเพาะปลูก ง่ายๆ การเลี้ยงสัตว์
1.2.6 การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	(1) การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

1.3 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาส ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ ดังนี้

ด้านสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
1.3.1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	(1) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน (2) การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
1.3.2 การดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	(1)การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

	(2) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า
	(3) การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (4) การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้ (5) การเลี้ยงสัตว์ (6) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน
1.3.3 การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย	(1) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย (2) การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย (3) การประกอบอาหารไทย (4) การศึกษานอกสถานที่ (5) การละเล่นพื้นบ้านของไทย
1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัยมีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกของสังคม	(1) การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน (2) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน (3) การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ (4) การดูแลห้องเรียนร่วมกัน (5) การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ
1.3.5 การเล่นและการทำงานแบบร่วมมือร่วมใจ	(1) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (2) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (3) การทำศิลปะแบบร่วมมือ
1.3.6 การแก้ปัญหาความขัดแย้ง	(1) มีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (2) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
1.3.7 การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	(1) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

1.4 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่างๆด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล และการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวและมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับต่อไป ดังนี้

ด้านสติปัญญา	ประสพการณ์สำคัญ
1.4.1 การใช้ภาษา	(1) การตอบคำถามจากความคิด (2) การเชื่อมโยงจากประสพการณ์เดิม

	<ul style="list-style-type: none"> (3) การเรียงลำดับเหตุการณ์ (4) การยืดหยุ่นความคิดตามวัย (5) การจดจ่อใส่ใจ (6) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (7) การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ (8) การรอจังหวะที่เหมาะสมในการพูด (9) การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร (10) การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท / รูปแบบ (11) การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (12) การเห็นแบบอย่างที่ถูกต้อง (13) การสังเกตทิศทาง การอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ (14) การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง (15) การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย (16) การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่ (17) การคาดเดา วลี หรือประโยค ที่มีโครงสร้างซ้ำๆกัน จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง (18) การเล่นเกมทางภาษา (19) การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง (20) การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ (21) การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเอง / คำคุ้นเคย (22) การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ
<p>1.4.2 การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา</p>	<ul style="list-style-type: none"> (1) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม (2) การสังเกตสิ่งต่างๆและสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน (3) การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างๆด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ (4) การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย (5) การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะ และรูปร่าง รูปทรง
	<ul style="list-style-type: none"> (6) การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์และการแยกชิ้นส่วน (7) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป (8) การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน (9) การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ

	<p>(10) การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ</p> <p>(11) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่างๆ</p> <p>(12) การชั่งตวง วัดสิ่งต่างๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน</p> <p>(13) การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับ สิ่งต่างๆตามลักษณะ ความยาว / ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร</p> <p>(14) การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา</p> <p>(15) การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน</p> <p>(16) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ</p> <p>(17) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล</p> <p>(18) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล</p> <p>(19) การตัดสินใจและการมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา</p>
1.4.3 จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	<p>(1) การรับรู้และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน</p> <p>(2) การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ</p> <p>(3) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย</p>
1.4.4 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้	<p>(1) สำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว</p> <p>(2) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ</p> <p>(3) การสืบเสาะหาความรู้ เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ</p> <p>(4) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย</p>

2. สารที่ควรรู้ สารที่ควรรู้เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิด หลังจากนำสารที่ควรรู้นั้นๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ทั้งนี้ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการและความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อและเพศของตนเอง การเรียกชื่อส่วนต่างๆของ ใบหน้าและร่างกาย การดูแลเบื้องต้นโดยมีผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ การล้างมือ การซักรีด การรับประทานอาหาร การถอดและสวมใส่เสื้อผ้า การรักษาความปลอดภัย และการนอนหลับพักผ่อน

2.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลภายในครอบครัวและบุคคลภายนอกครอบครัว การรู้จักชื่อเรียกหรือสรรพนามแทนตัวที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน วิธีปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม การทักทายด้วยการไหว้ การเล่นกับพี่น้องในบ้าน การไปเที่ยวตลาดและสถานที่ต่างๆในชุมชน การเล่นที่สนามเด็กเล่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี

2.3 ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการสำรวจสิ่งต่างๆในธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ใบไม้ ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเล่นน้ำเล่นทราย การเลี้ยงสัตว์ต่างๆที่ไม่เป็นอันตราย การเดินเล่นในสวน การเพาะปลูกอย่างง่าย

2.4 สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อของเล่นของใช้ที่อยู่รอบตัว การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่ายๆ ของสิ่งต่างๆ ที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เช่น สี รูปร่าง รูปทรง ขนาด

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์และสาระการเรียนรู้

พัฒนาการด้านร่างกาย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์		สาระการเรียนรู้		หน่วย
	อายุ 2-3 ปี		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้	
1.1 น้ำหนักส่วนสูงและเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์อายุ	-น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ -เส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์		-การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายตามจังหวะดนตรี -การเคลื่อนไหวและการทรงตัว	-การขึงน้ำหนัก วัตส่วนสูง	ปฐมนิเทศ
1.2 มีร่างกายแข็งแรง	-มีภูมิต้านทานโรคไม่ป่วยบ่อย -รับประทานอาหาร นอนพักผ่อนเหมาะสมกับวัย		-การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและระบบประสาท -การเล่นอิสระกลางแจ้ง	-ประวัติเด็ก	ปฐมนิเทศ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 2 ใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์		สาระการเรียนรู้		หน่วย
	อายุ 2-3 ปี		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้	
2.1 ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ได้เหมาะสมกับวัย	-นั่งยองๆเล่นโดยไม่เสียการทรงตัว -เดินถอยหลังได้		-การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายตามจังหวะดนตรี -การเคลื่อนไหวและการทรงตัว	-การแสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง	ร่างกายของเรา อาหารดีมีประโยชน์

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		หน่วย
	อายุ 2-3 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้	
	-เดินขึ้นลงบันไดโดยมือข้างหนึ่งจับราวและก้าวเท้าโดยมีสองเท้าในชั้นเดียวกัน -กระโดดอยู่กับที่โดยเท้าพื้นทั้ง 2 ข้าง	-การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและระบบประสาท -การแฉ่งเล่นอิสระกลางแฉ่ง		
2.2 ใช้กล้ามเนื้อเล็กและประสานสัมพันธ์มือ ตา ได้เหมาะสมกับวัย	-จับสี่เหลี่ยมแท่งใหญ่เพื่อขีดเขียนได้ -เลียนแบบลากเส้นเป็นวงกลม ต่อเนื่องหรือเส้นตรงแนวตั้ง	-การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส -การวาด การขีดเขียน -การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและระบบประสาท -การปั้น การฉีก การตัดปะ	-การแสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง	ร่างกายของเรา หนูน้อยคนเก่ง

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 3 มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		หน่วย
	อายุ 2-3 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้	
3.1 ร่าเริงแจ่มใส	-อารมณ์ดี ยิ้มแย้ม หัวเราะง่าย แววตามีความสุข	-การรับรู้อารมณ์หรือความรู้สึกของตนเอง -การแสดงอารมณ์ที่เป็นสุข -การฟังนิทาน -การร้องเพลง -การท่องคำคล้องจอง	-การแสดงความรู้สึกดีต่อตนเอง	-ร้องเล่นเต้นสนุก

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		หน่วย
	อายุ 2-3 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้	
		-การเล่นบทบาทสมมุติ -การเล่นอิสระ		
3.2 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมกับวัย	-แสดงความภาคภูมิใจเมื่อทำสิ่งต่างๆสำเร็จ -ขอบพูดคำว่า ไม่ แม้จะสิ่งที่ต้องการ	-การควบคุมอารมณ์และการแสดงออก -การยืดหยุ่นความคิด -การออกไปเล่นปฏิสัมพันธ์บุคคลากรภายนอก -การไปสวนสาธารณะ	-การแสดงความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น	-ธรรมชาติแสนสวย
3.3 สนใจและมีความสุขกับธรรมชาติสิ่งสวยงามดนตรี และจังหวะการเคลื่อนไหว	-ตอบสนองธรรมชาติอย่างสนุกสนาน -ตอบสนองต่อเสียงเพลง จังหวะดนตรี อย่างสนุกสนาน -ตอบสนองต่อสิ่งสวยงามต่างๆอย่างสนุกสนาน	-การชื่นชมธรรมชาติ -การฟังนิทาน -การร้องเพลง -การท่องคำคล้องจอง	-ธรรมชาติรอบตัว -สัตว์ -ใบไม้	-ธรรมชาติแสนสวย

3. พัฒนาการด้านสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 4 รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		หน่วย
	อายุ 2-3 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้	
4.1 ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใกล้เคียงตัวได้	-ชอบเก็บของตัวเองไว้ใกล้ตัวและไม่ยอมแบ่งปันผู้อื่น	-การเล่นร่วมกับกลุ่มกับเพื่อน -การยืดหยุ่นความคิด -การออกไปเล่นปฏิสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก -การอดทนรอคอย	-การเล่นร่วมกับผู้อื่น	-ของเล่นของใช้ -รูปทรงแปลงร่าง
4.2 เล่นและร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้ตามวัย	-รู้จักรอคอยช่วงสั้นๆ -เล่นร่วมกับผู้อื่นได้ แต่ต่างคนต่างเล่น	-การเล่นร่วมกับกลุ่มกับเพื่อน -การอดทนรอคอยตามวัย -การเล่นอิสระ การแบ่งปันหรือการให้	-การปฏิบัติตามข้อตกลง	เพื่อนบ้านของหนู

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 5 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		หน่วย
	อายุ 2-3 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้	
5.1 ทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้ตามวัย	-สวมเสื้อผ้าโดยมีคนช่วย -บอกได้ว่าตนเองต้องการขยับถ่าย	-การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันตามวัย -การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายของใช้ส่วนตัว -การรักษาความปลอดภัย -การขยับถ่าย	-การดูแลตนเองเบื้องต้น -การนอนหลับ -การขยับถ่าย -การล้างมือ -การถอดและสวมใส่เสื้อผ้า -การรับประทานอาหาร	-ร่างกายของหนู -หนูน้อยคนเก่ง

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		หน่วย
	อายุ 2-3 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้	
		-การนอนพักผ่อน -การคิดตัดสินใจแก้ไขปัญหาในเรื่อง ง่ายๆด้วยตนเอง		

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 6 สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		หน่วย
	อายุ 2-3 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้	
6.1 รับรู้และเข้าใจความหมาย ของภาษาได้ตามวัย	-ร้องเพลงได้บางคำและร้องเพลง คลอตามทำนอง -สนใจหนังสือนิทานภาพ	-การจดจำใส่ใจ -การฟังนิทานเรื่องราวต่างๆสั้นๆ -การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆตามความ สนใจ	-ชื่อตนเอง -ชื่อของเล่น ของใช้ที่อยู่ รอบตัว -ชื่อสิ่งต่างๆที่อยู่ใกล้ตัว เช่น ตัวละครในนิทาน	-มารู้จักกันเถอะ
6.2 แสดงออก/หรือพูดสื่อ ความหมายได้	-พูดเป็นวลีสั้นๆ -มักจะถามคำถาม อะไร และ ทำไม	-การพูดบอกความต้องการ -การตอบคำถามจากความคิด -การเล่าเรื่องราว -การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆตามความ สนใจ -การเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม -การเรียงลำดับเหตุการณ์	-การเล่นน้ำ เล่นทราย -การทำกิจกรรมศิลปะตาม วัยปั้น วาด	-วันเข้าพรรษา

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		หน่วย
	อายุ 2-3 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้	
		-การยืดหยุ่นความคิดตามวัย -การฟังนิทานหรือเรื่องสั้น -การจดจ่อใส่ใจ		

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ 7 สนใจและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		หน่วย
	อายุ 2-3 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้	
7.1 สนใจและเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว	-อยากเรียนรู้สิ่งต่างๆ -ถามบ่อยถามซ้ำ -จดจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ยาวนานขึ้น	-การตอบคำถาม -การสำรวจและการทดลองอย่างง่าย ๆ -การชื่นชมธรรมชาติ	-สิ่งต่างๆในธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์ พืช ดอกไม้ ใบไม้ -ของเล่นของใช้ที่อยู่รอบตัว -สถานที่ต่างๆในชุมชน -สนามเด็กเล่น รูปร่าง รูปทรง	-ธรรมชาติแสนสวย -โรงเรียนของหนู
7.2 เรียนรู้ผ่านการเลียนแบบ	-เลียนแบบการกระทำ ผู้ใกล้ชิดหรือเด็กอื่น -พยายามเลียนเสียงต่างๆ	-การออกไปร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน -การเล่นบทบาทสมมุติ -การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ	-กิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมประเพณี -สถานที่ต่างๆ -การท้าทายด้วยการไหว้	-หนูน้อยคนเก่ง -วันเข้าพรรษา -วันลอยกระทง -วันขึ้นปีใหม่
7.3 สำรวจโดยใช้ประสาทสัมผัส	-ค้นหาของที่ถูก ซ่อนโดยมีสิ่งปกปิด2-3ชั้น -ชอบละเลงสีด้วยมือ	-การเลี้ยงสัตว์ -การเพาะปลูกอย่างง่าย -การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆตามความสนใจ	-การเลี้ยงสัตว์โดยที่ไม่อันตราย -ชื่อของเล่นของใช้ที่อยู่รอบตัว -คุณสมบัติอย่างง่าย ๆ ที่อยู่	-นานาสัตว์โลก -ธรรมชาติแสนสวย -ของเล่นของใช้ -บ้านของหนู

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์	สาระการเรียนรู้		หน่วย
	อายุ 2-3 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้	
		<ul style="list-style-type: none"> -การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ -การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสีสันและรูปทรงที่แตกต่างกัน -การฟังเสียงต่างๆรอบตัว -การสำรวจและการทดลองอย่างง่ายๆ -การคิดวางแผนที่ไม่ซับซ้อน -การคิดตัดสินใจแก้ไขปัญหาในเรื่องง่ายๆด้วยตนเอง 	รอบตัวเด็ก รูปร่าง รูปทรง ขนาดผิวสัมผัส	-รูปทรงแปลงร่าง

การจัดประสบการณ์

การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์

การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ 2-3ปี เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สามารถจัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญต่อไปนี้

1.อบรมเลี้ยงดูเด็กและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูควรให้ความสำคัญกับธรรมชาติของเด็ก และตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก

2.ตระหนักและสนับสนุนสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับ พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูควรให้ความสำคัญกับสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับ การดูแลเอาใจใส่ให้มีชีวิตปลอดภัย ได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการถูกทอดทิ้งเอาเปรียบและกระทำทารุณ

3.ปฏิบัติตนต่อเด็กด้วยความรักความเข้าใจและใช้เหตุผล พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูควรอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยความรักความเมตตา เอาใจใส่ดูแล ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ มีความเข้าใจในพัฒนาการ และตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างสม่ำเสมอ

4.ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างสมดุลครบทุกด้าน พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ เล่น และฝึกทักษะต่างๆ ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเป็นมิตร

5.ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม และวัฒนธรรมไทย พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูควรอบรมขัดเกลา และฝึกให้ดำเนินชีวิตอย่างมีระเบียบวินัยในตนเอง มีคุณธรรมและมีจิตใจโอบอ้อมอารี

6.ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับความสามารถในการรับรู้และการเรียนรู้ของเด็ก พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูควรปรับการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในการพูดคุย สื่อความหมาย และอบรมสั่งสอนเด็กด้วยการใช้คำศัพท์ที่ง่าย ๆ

7.สนับสนุนการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูควรให้ความสำคัญกับการเล่นตามวัย ความต้องการ ความสนใจและความสามารถของเด็ก

8.จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูควรจัดสถานที่วัสดุอุปกรณ์ และของเล่นที่กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นและการเรียนรู้ของเด็กด้วยตัวของเด็กเอง

9.ประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูควรฝึกทักษะการสังเกต และบันทึกพัฒนาการด้านต่างๆของเด็ก

10.ประสานความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู ชุมชน และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรประสานความร่วมมือกันในการดูแลสิทธิเด็กและส่งเสริมพัฒนาการเป็นศูนย์การเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้

แนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์

แนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ควมปฏิบัติดังนี้

1. ดูแลสุขภาพอนามัยและตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล ได้แก่
 - 1.1 จัดอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการให้เด็กรับประทาน โดยพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู คอยดูแลและฝึกวิธีการรับประทานอาหารที่เหมาะสมกับวัย
 - 1.2 ดูแลทำความสะอาดร่างกายหลังเปื้อนทุกครั้ง อาบน้ำและดูแลให้เด็กแต่งกายเหมาะสม
 - 1.3 ดูแลจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย เช่น ปลั๊กไฟต้องปิดให้มิดชิดเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กเอานิ้วแหย่
 - 1.4 ของเล่นที่เข้าปากเด็กต้องนำมาเปลี่ยนหรือทำความสะอาด
 - 1.5 จัดให้เด็กอยู่ในการดูแลของผู้ใหญ่อย่างใกล้ชิด
2. สร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ และความมั่นคงทางอารมณ์ให้กับเด็กในวิถีชีวิตประจำวัน
 - 2.1 สัมผัสโอบกอดเด็กอย่างนุ่มนวล อ่อนโยน สม่่าเสมอทุกวัน
 - 2.2 พูดคุยกับเด็กภาษาง่ายๆ และประสานสายตากับเด็กบ่อยๆ
 - 2.3 สนใจและตอบสนองเด็กที่ร้องไห้ หรือแสดงความกังวล หรือต้องการความช่วยเหลืออย่างทันที
 - 2.4 เคารพในความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก
 - 2.5 จัดสถานศึกษาให้มีความอบอุ่นใกล้ชิด
3. จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้เลือก ลงมือกระทำ และเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหวผ่านการเล่น ได้แก่
 - 3.1 จัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ จัดให้สอดคล้องกับอายุ พัฒนาการ ความต้องการ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - 3.2 เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า สสำรวจ ค้นคว้า ทดลองสิ่งต่างๆรอบตัวด้วยตนเอง
 - 3.3 จัดกิจกรรมให้เด็กรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ด้วยการใช้อวัยวะรับสัมผัสต่างๆ ได้แก่ ตาหู ู ฟัง จมูกดมกลิ่น ลิ้นชิมรส และสัมผัสด้วยมือ
 - 3.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กสามารถใช้วัยวะต่างๆ ของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กันในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น ใช้มือหยิบถ้วยน้ำ ช่วยเก็บของเข้าที่ เป็นต้น
 - 3.5 จัดให้เด็กมีโอกาสฝึกการเคลื่อนไหวและการทรงตัว
 - 3.6 สนับสนุนให้เด็กมีโอกาสได้เล่นตามความสนใจที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แวดล้อมและสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กอย่างหลากหลาย ได้แก่
 - 4.1 จัดให้เด็กสัมผัสกับบุคคลใกล้ชิด สิ่งของรอบตัวเด็ก เช่น ให้จับเสื้อผ้า ผ้าห่ม เป็นต้น
 - 4.2 พูดคุยโต้ตอบกับเด็กด้วยความสนใจ และผู้ฟังที่ดีขณะเด็กพูด
 - 4.3 ทำท่าทางต่างๆ ให้เด็กเลียนแบบ
 - 4.4 ใช้วินัยเชิงบวกในการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์

5. จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้และของเล่นที่สะอาดหลากหลาย ปลอดภัย และเหมาะสมกับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กรอบด้าน รวมถึงมีพื้นที่ในการเล่นน้ำเล่นทราย

5.1 จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้มีความอบอุ่นปลอดภัย มีที่ว่างให้เด็ก เดิน วิ่ง เคลื่อนไหว อย่างอิสระ

5.2 จัดแยกพื้นที่สำหรับนอนพักผ่อนและรับประทานอาหารออกจากกัน

5.3 ตกแต่งภาพหรือสิ่งต่างๆ ภายในห้องอยู่ในระดับสายตาเด็ก

5.4 พื้นที่ห้องไม่ลื่น ทำด้วยวัสดุที่สะดวกต่อการทำความสะอาด

5.5 จัดของเล่นที่เหมาะสมกับเด็ก

5.6 จัดของเล่นให้อยู่บนชั้นเตี้ยๆหรือที่ที่เด็กสามารถหยิบมาเล่นได้ด้วยตนเอง

5.7 จัดให้มีหนังสือภาพที่ทำด้วยกระดาษแข็ง ขอบหนังสือมน ไม่มีเหลี่ยม

5.8 จัดให้เด็กแต่ละคนมีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องนอน หรือเสื้อผ้าสำหรับเปลี่ยนเป็นของตนเองโดยเฉพาะ

6. จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก

7. จัดรวบรวมข้อมูลและติดตามการเจริญเติบโต พัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

7.1 สังเกตพฤติกรรมทั้งที่แสดงออกทางวาจาและท่าทาง การพูดคุยกับเด็กการเล่นกับเด็กในบางครั้ง

7.2 ดูจากความพร้อมของเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

7.3 สังเกตหรือพิจารณาจากผลงานของเด็ก

8. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน มีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ การเข้าร่วมกิจกรรม การประเมินพัฒนาการเด็ก

สื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวเนื้อหาจากผู้ส่งไปยังผู้รับในการเรียนสอน สื่อเป็นตัวกลางนำความรู้จากผู้สอนสู่เด็ก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรมที่เด็กเข้าใจง่าย เรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตัวเอง

การจัดสภาพแวดล้อม

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสำคัญต่อเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัวการจัดสภาพแวดล้อมคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสะอาด ความปลอดภัย
2. ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
3. ความสะดวกในการทำกิจกรรม
4. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
5. ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อ และเครื่องเล่น
6. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่น และมุมประสบการณ์ต่างๆ

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดตั้งคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของเด็กเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตรดังนี้

1. พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและผู้สอน

- 1.1 ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้ายหรือที่แขวนผลงาน
- 1.2 ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
- 1.3 ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก
- 1.4 ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- 1.5 ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอน หรือสิ่งที่เด็กสนใจ

2. พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหวต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

3. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะ ฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอ การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรีมักถูกกำหนดไว้ในตาราง เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ 60 นาที ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

3.1 ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย 3-5 มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง

3.2 ควรได้มีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจของเด็ก

3.3 ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการจำลองการเกิดผีเสื้อลงไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษาหรือมุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

3.4 ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของอยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

3.5 ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบๆสถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนามจัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษา และบริเวณรอบนอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆบริเวณสถานศึกษา สิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กบริเวณสนามเด็กเล่น โรงเรียนราชภัฏรำไพพรรณี จัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้

สนามเด็กเล่นมีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า พื้นที่สำหรับเล่นของเล่นที่มีที่ล้อมรวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นที่สำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทรายพร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนามสำหรับปีน

ป้าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตรา เครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอและหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้ร่มเงาอาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อยๆหรือกิจกรรมต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครองบริเวณธรรมชาติ ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษามีไม่มากนักอาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนราชบุรีบารุงศิลป์ ระดับปฐมวัย จัดให้มีสื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีสื่อทั้งที่เป็นประเภท 2 มิติ และ/หรือ 3 มิติ ทั้งที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อที่สะท้อนวัฒนธรรม สื่อเทคโนโลยี ที่ปลอดภัย ต่อตัวเด็ก สื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อเริ่มต้นจาก สื่อของจริง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และสัญลักษณ์ ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่าง บุคคล ความสนใจและความต้องการของเด็กที่หลากหลาย ตัวอย่างสื่อประกอบการจัดกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ
2. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ริปปิ้น แฉมา ห่วง หวาย ถุงทราย ฯลฯ

กิจกรรมเสรี / เล่นตามมุม

1. มุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่น ดังนี้

1.1 มุมบ้าน

- ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เต้า กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง
- เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระจกขนาดเห็นเต็มตัว หวี ตลับแป้ง
- เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่างๆที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชายและหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว
- โทรศัพท์ เตารีดจำลอง ที่รีดผ้าจำลอง
- ภาพถ่ายและรายการอาหาร

1.2 มุมหมอ

- เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์การักษาผู้ป่วย เช่น หูฟัง เสื้อคลุม หมอ
- อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

1.3 มุมร้านค้า

- กล้องและขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้แล้ว
- อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

1.4 มุมบล็อก

- ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปร่างต่างๆ กัน จำนวนตั้งแต่ 50 ชิ้นขึ้นไป
- ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
- ภาพถ่ายต่างๆ
- ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปทรง ขนาด

1.5 มุมหนังสือ

- หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้นๆพร้อมภาพ
- ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- อุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื้อ พรม หมอน
- สมุดเขียนยืมหนังสือกลับบ้าน
- อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเทป ตลับเทปนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง

1.6 มุมวิทยาศาสตร์ หรือ มุมธรรมชาติศึกษา

- วัสดุต่างๆจากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่างๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ
- เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แวนขยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องชั่ง ฯลฯ

1.7 มุมอาเซียน

- ธงของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน
- คำกล่าวทักทายของแต่ละประเทศ
- ภาพการแต่งกายประจำชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน

กิจกรรมสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุอุปกรณ์ ดังนี้

1. การวาดภาพและระบายสี

- สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ 12)
- กระดาษ
- เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อน

2. การเล่นกับสี

- การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน

- การเทสี มี กระจก สีน้ำ
- การละเลงสี มี กระจก สีน้ำ แป้งเปียก

3. การพิมพ์ภาพ

- แม่พิมพ์ต่างๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- แม่พิมพ์จากวัสดุอื่นๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายาง ฯลฯ
- กระจก ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

4. การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่างๆ ไม้ขนาดแป้ง ฯลฯ

5. การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระจก หรือวัสดุอื่นๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

6. การประดิษฐ์วัสดุ เช่น วัสดุต่างๆ มีกล่องกระจก แกนกระจก เศษผ้า เศษไม้ กาว สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

7. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

8. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็กๆ รูปทรงต่างๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการ

เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษา มีดังนี้

1. เกมจับคู่

- จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- จับคู่ภาพเงา
- จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- จับคู่ภาพสมมาตรกัน
- จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- จับคู่แบบอนุกรม

2. เกมภาพตัดต่อ

- ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

3. เกมจัดหมวดหมู่

- ภาพสิ่งต่างๆที่นำมาจัดเป็นพวกๆ
- ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน

4. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- โดมิโนภาพเหมือน

- โดมิโนภาพสัมพันธ์

5. เกมเรียงลำดับ

- เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- เรียงลำดับขนาด

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมในวงกลม ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า ฯลฯ
2. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ
3. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ
4. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทย์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์ ฯลฯ

กิจกรรมกลางแจ้ง ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ
2. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ
3. ที่เล่นน้ำ เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวยกรอกน้ำ ตุ๊กตายาง ฯลฯ

การเลือกสื่อในการเรียนการสอน โรงเรียนราษฎร์บำรุงศิลป์ ระดับปฐมวัย เลือกใช้สื่อในระดับปฐมวัย ดังนี้

1. เลือกวัสดุที่ใช้ ไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน
2. ขนาด ขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจจะตกลงมาเสียหายแตก เป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่หรือสูงเกินไป และไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปอมหรือกลืนทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกบิดเล็ก ลูกแก้วเล็ก ฯลฯ
3. รูปทรง ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน
4. น้ำหนัก ไม่มีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัวเด็ก
5. ไม่ใช่สื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ
6. ไม่ใช่สื่อที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการ หมายถึง กระบวนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในขณะทำกิจกรรม แล้วจดบันทึกลงในเครื่องมือที่ผู้สอนสร้างขึ้นหรือกำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกในแต่ละครั้ง เป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3 – 6 ปี เป็นการพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน

ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็กต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณา ปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

1. **ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน** ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ควรประเมินควบคู่กับการอบรมเลี้ยงดูหรือการจัดประสบการณ์

2. **ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง** เพราะเด็กแต่ละคนมีอัตราการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการที่แตกต่างกัน เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการในแต่ละด้าน

3. **ประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับเด็กที่อายุต่ำกว่า 3 ปี** ควรมีการประเมินให้หลากหลายทั้งจำนวนครั้ง วิธีการ เครื่องมือและสถานการณ์ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง

4. **บันทึกพัฒนาการลงในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก(เล่มชมพู)และการใช้คู่มือการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย(DSPM)ของกรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุขหรือของหน่วยงานอื่น** เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูและการจัดการศึกษาในระดับที่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลายหน่วยงานพ่อแม่ผู้ปกครอง และผู้เลี้ยงดูจะต้องให้ความสำคัญและตระหนักกับการจดบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นหลักฐานร่องรอยของพัฒนาการและระยะของการพัฒนา

5. **นำผลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการไปพิจารณาจัดกิจกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้และมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย** สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3 – 6 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

โรงเรียนราชบุรีบารุงศิลป์ ได้จัดให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านเป็นการประเมินสถานการณ์ปกติขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและช่วงเวลาต่างๆได้แก่การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนา การบันทึกพฤติกรรมเด็กและวิเคราะห์ข้อมูล ผลงานที่เก็บอย่างเป็นระบบ แล้วนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมาสรุปเพื่อเขียนรายงานผลพัฒนาการลงในสมุดรายงานประจำตัวเด็กทุกภาคเรียน และรายงานให้ผู้ปกครองทราบอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

ก่อนเรียน จัดทำข้อมูลของเด็กเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้ปกครองกรอกข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เช่น ข้อมูลทั่วไป ประวัติสุขภาพ ลักษณะนิสัย

ระหว่างเรียน จัดทำเครื่องประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลายๆด้าน ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล จากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบบันทึกการเรียน บันทึกสุขภาพ และบันทึกกิจกรรมต่างๆ

แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกับความสามารถหรือพัฒนาการแต่ละด้านของเด็ก

หลังเรียน มีการนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมารวบรวมสรุปและเขียนรายงานผลพัฒนาการ ลงทุนในสมุดรายงานประจำตัวทุกภาคเรียน

การประเมินพัฒนาการระดับปฐมวัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. ประเมินพัฒนาการประจำแต่ละกิจกรรม
2. ประเมินพัฒนาการประจำวัน
3. ประเมินพัฒนาการประจำภาค / ปี

วิธีการประเมินพัฒนาการ

1. การสังเกต ครูสังเกตเด็กตลอดเวลา เช่น ขณะเรียน เล่น และร่วมกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา การเรียนกิจกรรมเสรีทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคลสม่ำเสมอ
2. การสัมภาษณ์ คือ การสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม อาจมีการบันทึกการสนทนาด้วยเพื่อหาวิธีการแก้ไข หรือทำให้ทราบว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่
3. ตรวจสอบผลงานและวิเคราะห์ข้อมูล

การเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาปฐมวัย

การเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นการเชื่อมต่อการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย หรือเป็นการเชื่อมต่อสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุแรกเกิด – 3 ปีกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (อายุ 3-6 ปี) การเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กมีส่วนสำคัญเนื่องจากการพัฒนาต้องมีความต่อเนื่อง เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้และปรับตัวเพราะพัฒนาการของเด็กในวัยนี้ยังไม่เอื้อต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การปรับตัวของเด็กในรอยเชื่อมต่อการพัฒนา จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน การช่วยเหลือจากพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู ผู้สอน และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยควรปฏิบัติดังนี้

1. บทบาทพ่อแม่และครู

พ่อแม่และครู มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้

- 1.1 ต้องมีความพร้อมในการให้ข้อมูลพื้นฐานของเด็ก โดยให้รายละเอียดตามผลการบันทึกในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือของหน่วยงานอื่น
- 1.2 เป็นแบบอย่างที่ดีของเด็กในการใช้ชีวิตครอบครัวอย่างอบอุ่น มีการปฏิบัติต่อกันด้วยความรัก และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาต่างๆ และมีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต
- 1.3 ตระหนักถึงความสำคัญที่จะร่วมมือกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กตามวัย
- 1.4 ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามคำแนะนำของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เลี้ยงดูเด็กด้วยการให้ความรักส่งเสริมให้เด็กมีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.5 ประสานความร่วมมือระหว่างบ้านและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกัน

นอกจากนี้ พ่อแม่หรือครูจะสามารถเตรียมให้เด็กออกสู่โลกกว้างได้อย่างมั่นใจ เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขได้ ดังนี้

- 1) ส่งเสริมให้เด็กฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เช่น การบอกชื่อตนเอง การบอกความต้องการของตนเอง การแต่งกาย การรับประทานอาหาร
- 2) ส่งเสริมให้เด็กเชื่อมั่นในตนเอง ด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำอะไรด้วยตนเอง ควรหลีกเลี่ยงการบังคับ ชูชื่น ทำโทษรุนแรง แต่ใช้วิธีอบรมสั่งสอนด้วยความเข้าใจ สนใจ ชมเชย เมื่อเด็กทำสิ่งที่ควร และช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ
- 3) ส่งเสริมให้เด็กรู้จักฟัง เรียบเรียงความคิด ฝึกการใช้ภาษาด้วยการถาม ให้เด็กแสดงความคิดเห็น พูดถึงเรื่องราวหรือแสดงท่าทางตามที่ได้เข้าใจ หลังจากที่ได้พบกับเหตุการณ์ต่างๆ หรือจากที่พ่อแม่หรือครูเล่าให้ฟัง
- 4) ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ด้วยการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด
- 5) ส่งเสริมให้เด็กรู้สึกสนุก มีความสุขกับการกระทำสิ่งที่สร้างสรรค์ ด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ เล่น และฝึกทำสิ่งต่างๆ ในสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและปลอดภัย
- 6) ส่งเสริมให้เป็นเด็กใฝ่รู้ กล่าวแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างเหมาะสมตามกาลเทศะด้วยการให้ความสนใจในสิ่งที่เด็กกำลังทำ ตอบคำถามของเด็ก ฝึกให้เด็กสังเกต สิ่งต่างๆรอบตัว ให้โอกาสที่จะแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเองอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้ลองผิดลองถูกในโอกาสที่ไม่เสียหายและไม่เป็นอันตราย
- 7) ส่งเสริมให้เด็กเกิดแรงจูงใจที่จะทำสิ่งที่ดีๆ ด้วยการให้ความสนใจ ชมเชยหรือให้รางวัลตามสมควรทันทีที่เด็กมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เช่น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เล่นกับน้อง ช่วยหยิบของ พุดเพราะ รับประทานอาหาร และปฏิบัติตามคำแนะนำ
- 8) ส่งเสริมการใช้ภาษาของเด็ก ด้วยการพูดคุยกับเด็กด้วยภาษาที่ฟังเข้าใจง่ายและชัดเจนด้วย ท่าทางที่เป็นมิตร

2. บทบาทบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

บุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกคน มีความสำคัญในการช่วยเหลือการปรับตัวของเด็กในระยะเชื่อมต่อนี้ โดยมีบทบาท ดังนี้

2.1 รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของเด็ก ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางร่างกาย ข้อมูลด้านพัฒนาการเด็ก ข้อมูลสุขภาพและประวัติการเจ็บป่วย ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของเด็ก และครอบครัว

2.2 บุคลากรทุกคนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องตระหนักในเรื่องการกลัว การพลัดพรากว่าเป็นเรื่องปกติ นอกจากนี้ต้องสร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ มีความเมตตาต่อเด็กและช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความไว้วางใจผู้อื่น อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพ

2.3 บุคลากรทุกคนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีการปฏิบัติต่อเด็กอย่างอ่อนโยน เช่น สัมผัสโอบกอด สบตา ใช้คำพูดที่ไพเราะ ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก เช่น ใช้ภาษาที่สร้างสรรค์ มีกิจกรรมรยาทสุขภาพ ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

2.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเกิดความคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ผู้เลี้ยงดูเด็กคนใหม่ และส่งเสริมการเรียนรู้ให้โอกาสเด็กได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง จัดเตรียมของเล่นและสื่อเพื่อการเล่นสิ่งใหม่ๆ ทดลองสิ่งใหม่ๆ ในที่ปลอดภัยตามลำพังบ้าง แต่สามารถสังเกตเห็นเด็กได้ ในระยะแรกอาจยินยอมให้เด็กนำสิ่งของที่เด็กรักจากบ้านมาได้

สาระสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา : ระดับปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี)

ปรัชญา

“ พัฒนาความเป็นมนุษย์ที่ครบครัน ตามหลักธรรมของคริสต์ศาสนา ”

โรงเรียนราชภัฏรำงศิลป์ เชื่อว่า การจัดการศึกษาให้กับเด็กตั้งแต่อายุ 3 – 6 ปี บนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ให้เต็มศักยภาพภายใต้บริบทสังคม – วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนดังกล่าว เป็นการสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง และสังคม

วิสัยทัศน์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพ และต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุข และเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัวยุวมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

ภายในปีการศึกษา 2570 เด็กปฐมวัยอายุ 3 – 6 ปี ของโรงเรียนราชภัฏรำงศิลป์ ทุกคนจะได้รับการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัย และความสามารถของแต่ละบุคคล

ภารกิจ/พันธกิจ

เนื่องจากธรรมชาติของพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยนั้น จะต้องได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพ และต่อเนื่อง รวมทั้งการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุข และเหมาะสมตามวัย ทางโรงเรียนราชภัฏรำงศิลป์ มีหน้าที่ต่อการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ที่มีลักษณะเฉพาะตัว และจำเป็นต้องเรียนรู้ผ่านการเล่น เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้แบบองค์รวม อันจะทำให้เด็กพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข โดยคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม
4. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา
5. ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

เป้าหมาย

โรงเรียนราชภัฏรำรุงศิลป์ มีเป้าหมายเพื่อกำหนดความคาดหวังในการจัดการศึกษาด้านคุณภาพที่จะเกิดกับเด็กปฐมวัย และมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับจุดหมายหรือมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษาได้กำหนด ดังนี้

เป้าหมายเชิงปริมาณ

- มาตรฐานที่ 1 ร้อยละ 92 ของเด็กปฐมวัยมีร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
- มาตรฐานที่ 2 ร้อยละ 92 ของเด็กปฐมวัยมีกล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้
อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน
- มาตรฐานที่ 3 ร้อยละ 92 ของเด็กปฐมวัยมีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
- มาตรฐานที่ 4 ร้อยละ 92 ของเด็กปฐมวัยชื่นชม และแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และ
การเคลื่อนไหว
- มาตรฐานที่ 5 ร้อยละ 92 ของเด็กปฐมวัยมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ตั้งงาม
- มาตรฐานที่ 6 ร้อยละ 92 ของเด็กปฐมวัยมีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง
- มาตรฐานที่ 7 ร้อยละ 92 ของเด็กปฐมวัยรักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและ
ความเป็นไทย
- มาตรฐานที่ 8 ร้อยละ 92 ของเด็กปฐมวัยอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตน
เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมใน ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรง
เป็นประมุข
- มาตรฐานที่ 9 ร้อยละ 92 ของเด็กปฐมวัยใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
- มาตรฐานที่ 10 ร้อยละ 92 ของเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานใน
การเรียนรู้
- มาตรฐานที่ 11 ร้อยละ 92 ของเด็กปฐมวัยมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- มาตรฐานที่ 12 ร้อยละ 92 ของเด็กปฐมวัยมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถ
ในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดีในระดับคุณภาพ ดีมาก
- มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กันในระดับคุณภาพ ดีมาก
- มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข ในระดับคุณภาพ ดีมาก
- มาตรฐานที่ 4 ชื่นชม และแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ในระดับคุณภาพ ดีมาก
- มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ในระดับคุณภาพ ดีมาก
- มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับคุณภาพ ดีมาก
- มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย ในระดับคุณภาพ ดีมาก
- มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในระดับคุณภาพ ดีมาก
- มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย ในระดับคุณภาพ ดีมาก
- มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ ในระดับคุณภาพ ดีมาก
- มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ในระดับคุณภาพ ดีมาก
- มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ในระดับคุณภาพ ดีมาก

จุดหมาย

โรงเรียนราษฎร์บำรุงศิลป์ จัดทำหลักสูตรให้มีจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

การพัฒนาเด็กอายุ 3 - 6 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และเมื่อมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อเด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขภาพที่ดี
2. สุขภาพจิตดีและมีความสุข
3. มีทักษะชีวิต และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัว และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข
4. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วย

1. พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชม และแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

3. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เกิดขึ้นแก่เด็ก บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็ก โดยมีรายละเอียดของมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
1.1 น้าหนัก และ ส่วนสูงตามเกณฑ์	1.1.1 น้าหนัก และส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	1.1.1 น้าหนัก และส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	1.1.1 น้าหนัก และส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	1.2.1 ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และดื่มน้ำสะอาดด้วยตนเอง	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิด และดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา
	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่น	1.3.1 เล่น และทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.3.1 เล่น และทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเอง	1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	2.1.1 เดินตามแนวที่กำหนดได้	2.1.1 เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน	2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน
	2.1.2 กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้	2.1.2 กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสียการทรงตัว	2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว
	2.1.3 วิ่งแล้วหยุดได้	2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
	2.1.4 รับลูกบอลโดยใช้มือ และลำตัวช่วย	2.1.4 รับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
2.2 ใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กัน	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
	2.2.2 เขียนรูปวงกลมตามแบบได้	2.2.2 เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 ซม. ได้	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.5 ซม. ได้	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 ซม. ได้

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้ตามสถานการณ์	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออก	3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมบางสถานการณ์	3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานตนเอง	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงาน และความสามารถของตนเอง	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงาน และความสามารถของตนเองและผู้อื่น

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ
	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลงจังหวะ และดนตรี	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลงจังหวะ และดนตรี	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลงจังหวะ และดนตรี

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	5.1.1 บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเอง และสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง
5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	5.2.1 แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	5.2.1 แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง
	5.2.2 แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	5.2.2 ช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	5.2.2 ช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้า และท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
5.4 มีความรับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
6.1 ช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติ กิจวัตร ประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวโดยมีผู้ ช่วยเหลือ	6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเอง	6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเอง ได้อย่างคล่องแคล่ว
	6.1.2 รับประทานอาหาร ด้วยตนเอง	6.1.2 รับประทานอาหาร ด้วยตนเอง	6.1.2 รับประทานอาหาร ด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
	6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้องส้วม โดยมีผู้ช่วยเหลือ	6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง	6.1.3 ใช้และทำความสะอาด ส้วมหลังใช้ห้องน้ำห้อง ส้วมด้วยตนเอง
6.2 มีวินัยในตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้ เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้ เข้าที่ด้วยตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้ เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วย ตนเอง
	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
6.3 ประหยัด และพอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและ พอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและ พอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและ พอเพียง ด้วยตนเอง

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
7.1 ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม เมื่อมี ผู้ชี้แนะ	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมี ผู้ชี้แนะ	7.1.1 ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่
7.2 มีมารยาทตาม วัฒนธรรมไทย และรักความเป็น ไทย	7.2.1 ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้เมื่อมี ผู้ชี้แนะ	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย ได้ด้วยตนเอง	7.2.1 ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ตาม กาลเทศะ
	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษเมื่อมีผู้ ชี้แนะ	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอ โทษด้วยตนเอง	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษด้วยตนเอง
	7.2.3 หยุดยี่นเมื่อได้ยิน เพลงชาติไทย และ เพลงสรรเสริญพระ บารมี	7.2.3 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ไทย และเพลงสรรเสริญพระ บารมี	7.2.3 ยืนตรงและร่วม ร้องเพลงชาติไทย และ เพลงสรรเสริญพระ บารมี

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบ

ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
8.1 ยอมรับความเหมือน และความแตกต่างระหว่างบุคคล	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	8.2.1 เล่นร่วมกับเพื่อน	8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
	8.2.2 ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่ และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.2.2 ยิ้ม ทักทายหรือพูดคุยกับผู้ใหญ่ และบุคคลที่คุ้นเคยได้ด้วยตนเอง	8.2.2 ยิ้ม ทักทายและพูดคุยกับผู้ใหญ่ และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	8.3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลง และปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลง และปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ด้วยตนเอง	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
	8.3.3 ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
9.1 สนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบ สอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
	9.1.2 เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ	9.1.2 เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง	9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	9.2.1 อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด	9.2.1 อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้น และจุดจบของข้อความ
	9.2.2 เขียนขีดเขียน อย่างมีทิศทาง	9.2.2 เขียนคล้ายตัวอักษร	9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะของสิ่งต่างๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส	10.1.1 บอกลักษณะ และ ส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
	10.1.2 จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว	10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบเพียงลักษณะเดียว	10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบสองลักษณะขึ้นไป

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
	10.1.3 คัดแยกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์	10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่สองลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	10.2.1 ระบุที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	10.2.1 ระบุสาเหตุหรือผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุ และผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
	10.2.2 คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น	10.2.2 คาดเดา หรือคาดคะเน สิ่งที่จะเกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากการลงความเห็นจากข้อมูล	10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
	10.3.2 แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	10.3.2 ระบุปัญหา และแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	10.3.2 ระบุปัญหาสร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
11.1 ทำงานศิลปะ ความจินตนาการ และ ความคิดสร้างสรรค์	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมี การดัดแปลง และแปลก ใหม่จากเดิมหรือมี รายละเอียดเพิ่มขึ้น	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมี การดัดแปลงแปลกใหม่ จากเดิม และมีรายละเอียด เพิ่มขึ้น
11.2 แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวตาม จินตนาการอย่าง สร้างสรรค์	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่าง หลากหลายหรือแปลกใหม่	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่าง หลากหลาย และ แปลกใหม่

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้	12.1.1 สนใจฟังหรืออ่าน หนังสือด้วยตนเอง	12.1.1 สนใจซักถาม เกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือ ตัวหนังสือที่พบเห็น	12.1.1 สนใจหยิบหนังสือ มาอ่าน และเขียนสื่อ ความคิดด้วยตนเองเป็น ประจำอย่างต่อเนื่อง
	12.1.2 กระตือรือร้นใน การเข้าร่วมกิจกรรม	12.1.2 กระตือรือร้น ใน การเข้าร่วมกิจกรรม	12.1.2 กระตือรือร้นใน การร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้น จนจบ
12.2 มีความสามารถ ในการแสวงหา ความรู้	12.2.1 ค้นหาคำตอบของ ข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการ ที่มีผู้ชี้แนะ	12.2.1 ค้นหาคำตอบของ ข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการ ของตนเอง	12.2.1 ค้นหาคำตอบของ ข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้ วิธีการที่หลากหลายด้วย ตนเอง
	12.2.2 ใช้ประโยคคำถาม ว่า “ใคร” “อะไร” ในการ ค้นหา	12.2.2 ใช้ประโยคคำถาม ว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ในการ ค้นหาคำตอบ	12.2.2 ใช้ประโยคคำถาม ว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ใน การค้นหาคำตอบ

โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย		
ช่วงอายุ	อายุ 3 – 6 ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ด้านร่างกาย ❖ ด้านอารมณ์ ❖ ด้านสังคม ❖ ด้านสติปัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ❖ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก ❖ ธรรมชาติรอบตัว ❖ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

การจัดเวลาเรียน

ระยะเวลาเรียน

โรงเรียนราชภัฏรำงศิลป ระดับปฐมวัย จัดการเรียนการสอนแบ่งเป็น 2 ภาคเรียน ภาคเรียนที่ 1 เริ่มวันที่ 16 พฤษภาคม ถึงวันที่ 5 ตุลาคม ของทุกปี ภาคเรียนที่ 2 เริ่มวันที่ 1 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 11 มีนาคม ของทุกปี

สาระการเรียนรู้

การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้เพื่อกำหนดประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรรู้ในแต่ละช่วงอายุของเด็ก โดยยึดสาระการเรียนรู้แกนกลางของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ดังนี้

1. ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนนำไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน

1.1 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจกรรมประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆ และสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพ และสุขอนามัย สุขนิสัย และการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

ด้านร่างกาย	ประสบการณ์สำคัญ
1.1.1 การใช้กล้ามเนื้อใหญ่	(1) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (2) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (3) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (4) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ (5) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ

1.1.2 การใช้กล้ามเนื้อเล็ก	(1) การเล่นเกมเล่นสัมผัสและการสร้างสิ่งต่างๆจากแท่งไม้ บล็อก (2) การเขียนภาพ และการเล่นกับสี (3) การปั้น (4) การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วยเศษวัสดุ (5) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ
1.1.3 การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตน	(1) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน
1.1.4 การรักษาความปลอดภัย	(1) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (2) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความปลอดภัย (3) การเล่นเกมเล่นอย่างปลอดภัย (4) การเล่นเกมบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ
1.1.5 การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง	(1) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (2) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

1.2 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และจิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

ด้านอารมณ์	ประสบการณ์สำคัญ
1.2.1 สุนทรียภาพ ดนตรี	(1) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (2) การเล่นเกมดนตรีประกอบจังหวะ (3) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง / ดนตรี (4) การเล่นเกมบทบาทสมมติ (5) การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ (6) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
1.2.2 การเล่น	(1) การเล่นอิสระ (2) การเล่นเกมบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (3) การเล่นเกมมุมประสบการณ์ (4) การเล่นเกมห้องเรียน
1.2.3 คุณธรรม จริยธรรม	(1) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ (2) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (3) การร่วมสนทนา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม

1.2.4 การแสดงออกทางอารมณ์	(1) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น (2) การเล่นบทบาทสมมติ (3) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง / ดนตรี (4) การร้องเพลง (5) การทำงานศิลปะ
1.2.5 การมีอัตลักษณ์เฉพาะตน และเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ	(1) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง
1.2.6 การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	(1) การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลืออุปถัมภ์เมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

1.3 ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่น การทำงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ ดังนี้

ด้านสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
1.3.1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	(1) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน (2) การปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
1.3.2 การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	(1) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน (2) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า (3) การทำงานศิลปะที่นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช่แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (4) การเพาะปลูก และดูแลต้นไม้ (5) การเลี้ยงสัตว์ (6) การสนทนาข่าว และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน
1.3.3 การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย	(1) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นไทย (2) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย (3) การประกอบอาหารไทย (4) การศึกษานอกสถานที่ (5) การละเล่นพื้นบ้านของไทย
1.3.4 การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกของสังคม	(1) การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน (2) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน (3) การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ (4) การดูแลห้องเรียนร่วมกัน

	(5) การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ
1.3.5 การเล่นและการทำงาน แบบร่วมมือร่วมใจ	(1) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (2) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (3) การทำศิลปะแบบร่วมมือ
1.3.6 การแก้ปัญหาความขัดแย้ง	(1) มีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (2) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง
1.3.7 การยอมรับในความเหมือน และความแตกต่างระหว่างบุคคล	(1) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

1.4 ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็ก
ได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อต่างๆ ด้วยกระบวนการ
เรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา
การคิดเชิงเหตุผล และการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัว และมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์
ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับต่อไป ดังนี้

ด้านสติปัญญา	ประสพการณ์สำคัญ
1.4.1 การใช้ภาษา	(1) การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม (2) การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ (3) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ (4) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ (5) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสพการณ์ของตนเอง หรือพูดเรื่องราวเกี่ยวกับ ตนเอง (6) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (7) การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ (8) การรจจหะที่เหมาะสมในการพูด (9) การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร (10) การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท / รูปแบบ (11) การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (12) การเห็นแบบอย่างที่ถูกต้อง (13) การสังเกตทิศทาง การอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ (14) การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จาก บนลงล่าง (15) การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย (16) การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่

	<p>(17) การคาดเดา วลี หรือประโยค ที่มีโครงสร้างซ้ำๆกัน จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง</p> <p>(18) การเล่นเกมทางภาษา</p> <p>(19) การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง</p> <p>(20) การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ</p> <p>(21) การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเอง / คำคุ้นเคย</p> <p>(22) การคิดสะกดคำ และเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ</p>
<p>1.4.2 การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา</p>	<p>(1) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม</p> <p>(2) การสังเกตสิ่งต่างๆและสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน</p> <p>(3) การบอก และแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างๆด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ</p> <p>(4) การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย</p> <p>(5) การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะ และรูปร่างรูปทรง</p> <p>(6) การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน</p> <p>(7) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป</p> <p>(8) การนับ และแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน</p> <p>(9) การเปรียบเทียบ และเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ</p> <p>(10) การรวม และการแยกสิ่งต่างๆ</p> <p>(11) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่างๆ</p> <p>(12) การชั่งตวง วัดสิ่งต่างๆ โดยใช้เครื่องมือ และหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน</p> <p>(13) การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับ สิ่งต่างๆตามลักษณะความยาว / ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร</p> <p>(14) การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา</p> <p>(15) การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน</p> <p>(16) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุ และผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ</p> <p>(17) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล</p> <p>(18) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล</p> <p>(19) การตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา</p>
<p>1.4.3 จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์</p>	<p>(1) การรับรู้ และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน</p> <p>(2) การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ</p> <p>(3) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย</p>

	<p>(1) สำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว</p> <p>(2) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ</p> <p>(3) การสืบเสาะหาความรู้ เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ</p> <p>(4) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย</p>
--	--

2. สารที่ควรรู้ สารที่ควรรู้เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิด หลังจากนำสารที่ควรรู้นั้นๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ทั้งนี้ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่างๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การรักษาความปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเอง และครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว และโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเอง และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่น และทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจ ในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์ และความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

2.2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด และปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ

2.3 เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ และพลังงานในชีวิตประจำวัน ที่แวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรักษาสาธารณสุขสมบัติ

2.4 เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวันความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือ และตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยี และการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน อย่างประหยัด ปลอดภัย และรักษาสิ่งแวดล้อม

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญ เติบโตตามวัย และมีสุขนิสัย ที่ดี	1.1 น้ำหนัก และส่วนสูงตาม เกณฑ์	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตาม เกณฑ์ของกรมอนามัย	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูง ตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูง ตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	การรักษาสุขภาพ อนามัยส่วนตัว 1.การปฏิบัติตนตาม สุขอนามัย สุขนิสัยที่ดี ในกิจวัตรประจำวัน 2.การช่วยเหลือตนเอง ในกิจวัตรประจำวัน 3.การปฏิบัติตนใน กิจวัตรประจำวัน 4.การฟังนิทาน เรื่องราวเกี่ยวกับการ สุขนิสัยที่ดี	เรื่องราวเกี่ยว กับตัวเด็ก - การรับประทาน อาหารที่มี ประโยชน์ - รุปร่างหน้าตา อวัยวะต่าง ๆ วิธี ระวังรักษา ร่างกายให้สะอาด และมีสุขภาพ อนามัยที่ดี
	1.2 มีสุขภาพ อนามัย สุขนิสัย ที่ดี	1.2.1 ยอมรับประทาน อาหารที่มีประโยชน์ และดื่มน้ำ ที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.2.1 ยอมรับประทาน อาหารที่มีประโยชน์ และดื่มน้ำ สะอาดด้วยตนเอง	1.2.1 ยอมรับประทาน อาหารที่มีประโยชน์ได้หลาย ชนิด และดื่มน้ำสะอาดได้ ด้วยตนเอง		
		1.2.2 ล้างมือก่อน รับประทานอาหาร และ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม เมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.2.2 ล้างมือก่อน รับประทานอาหาร และ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง	1.2.2 ล้างมือก่อนรับ ประทานอาหาร และ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง		
		1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา		
	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา			

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3-4 ปี	อายุ 4-5 ปี	อายุ 5-6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญ เติบโตตามวัย และมีสุขนิสัย ที่ดี	1.3 รักษา ความปลอดภัย ของตนเอง และผู้อื่น	1.3.1 เล่นและทำ กิจกรรมอย่างปลอดภัย เมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.3.1 เล่นและทำกิจกรรมอย่าง ปลอดภัยด้วยตนเอง	1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และ ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	<u>การรักษาความ ปลอดภัย</u> 1.การปฏิบัติตนให้ ปลอดภัยในกิจวัตร ประจำวัน 2.การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกัน และรักษาความ ปลอดภัย 3.การเล่นเครื่องเล่น อย่างปลอดภัย 4.การเล่นบทบาท สมมติเหตุการณ์ต่างๆ	<u>เรื่องราวเกี่ยว กับตัวเด็ก</u> การระมัดระวัง ความปลอดภัย

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อ เล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่าง คล่องแคล่ว และประสาน สัมพันธ์กัน	2.1 เคลื่อนไหว ร่างกายอย่าง คล่องแคล่ว ประสาน สัมพันธ์ และทรงตัวได้	2.1.1 เดินตามแนวที่กำหนดได้	2.1.1 เดินต่อเท้าไปข้างหน้าเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน	2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน	การใช้กล้ามเนื้อใหญ่ 1.การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ 2.การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ 3.การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุ 4.การเคลื่อนไหวที่ใช้ ประสานสัมพันธ์ของการใช้ กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ 5.การเล่นเครื่องเล่นสนาม อย่างอิสระ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก การเล่นและทำสิ่ง ต่างๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับ ผู้อื่น
		2.1.2 กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้	2.1.2 กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้โดยไม่เสีย การทรงตัว	2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว		
		2.1.3 วิ่งแล้วหยุดได้	2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้	2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว		
		2.1.4 รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	2.1.4 รับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้		

พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อ เล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่าง คล่องแคล่ว และประสาน สัมพันธ์กัน	2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษ ขาดจากกันได้โดยใช้มือ เดียว	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษ ตามแนวเส้นตรงได้	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษ ตามแนวเส้นโค้งได้	การใช้กล้ามเนื้อเล็ก 1.การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และการสร้างสิ่งต่างๆ จาก แท่งไม้บล็อก 2.การเขียนภาพ และการ เล่นกับสี 3. การปั้น 4.การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วย เศษวัสดุ 5.การหยิบจับ การใช้ กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ	เรื่องราวเกี่ยว กับตัวเด็ก การเล่น และทำสิ่ง ต่างๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับ ผู้อื่น
		2.2.2 เขียนรูปวงกลมตาม แบบได้	2.2.2 เขียนรูปสี่เหลี่ยมตาม แบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยม ตามแบบได้อย่างมีมุม ชัดเจน		
		2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาด เส้นผ่านศูนย์กลาง 1 ซม. ได้	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้น ผ่านศูนย์กลาง 0.5 ซม. ได้	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาด เส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 ซม. ได้		

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข	3.1 แสดงออก ทางอารมณ์ได้ อย่างเหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้เหมาะสมกับ บางสถานการณ์	3.1.1 แสดงอารมณ์ความรู้สึก ได้ตาม สถานการณ์	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับ สถานการณ์อย่างเหมาะสม	การแสดงออกทาง อารมณ์ 1. การพูดสะท้อน ความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก การสะท้อนการรับรู้ อารมณ์ และความรู้สึก ของตนเอง และผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่าง เหมาะสม
	3.2 มี ความรู้สึกที่ดี ต่อตนเองและ ผู้อื่น	3.2.1 กล้าพูดกล้า แสดงออก	3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออก อย่างเหมาะสมบาง สถานการณ์	3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออก อย่างเหมาะสมตาม สถานการณ์		
	3.2.2 แสดงความพอใจใน ผลงานตนเอง	3.2.2 แสดงความพอใจใน ผลงาน และความสามารถของ ตนเอง	3.2.2 แสดงความพอใจใน ผลงานและความสามารถ ของตนเองและผู้อื่น	3.2.2 แสดงความพอใจใน ผลงานและความสามารถ ของตนเองและผู้อื่น	การแสดงออกทาง อารมณ์ 1. การปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆ ตามความ เหมาะสมของตน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก การตระหนักรู้เกี่ยวกับ ตนเอง ความภาคภูมิใจใน ตนเอง

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชม และ แสดงออกทาง ศิลปะ ดนตรี และการ เคลื่อนไหว	4.1 สนใจ มี ความสุข และ แสดงออกผ่าน งานศิลปะ ดนตรี และ การเคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงาน ศิลปะ	4.1.1 สนใจ มีความสุข และ แสดงออกผ่านงานศิลปะ	4.1.1 สนใจ มีความสุข และ แสดงออกผ่านงานศิลปะ	สุนทรียภาพ ดนตรี 1. การฟังเพลง การร้อง เพลง และการแสดง ปฏิกิริยาโต้ตอบ เสียงดนตรี 2. การเล่นเครื่องดนตรี ประกอบจังหวะ 3. การเคลื่อนไหวตาม เสียงเพลง / ดนตรี 4. การเล่นบทบาทสมมติ 5. การสร้างสรรค์สิ่ง สวยงาม	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 1. ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้ อารมณ์ และความรู้สึก ของตนเอง และผู้อื่น 2. การแสดงออกทาง อารมณ์ และความรู้สึก อย่างเหมาะสม
		4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี	4.1.2 สนใจ มีความสุข และ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และ ดนตรี	4.1.2 สนใจ มีความสุข และ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และ ดนตรี		
		4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	4.1.3 สนใจ มีความสุข และ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และ ดนตรี	4.1.3 สนใจ มีความสุข และ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และ ดนตรี		

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และ มีจิตใจที่ดีงาม	5.1 ซื่อสัตย์ สุจริต	5.1.1 บอกหรือชี้ได้ว่า สิ่งใดเป็นของตนเอง และ สิ่งใดเป็นของผู้อื่น	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอ คอยเมื่อต้องการสิ่งของของ ผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะ	5.1.1 ขออนุญาต หรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น ด้วยตนเอง	คุณธรรม จริยธรรม 1. การปฏิบัติตนตาม หลักศาสนาที่นับถือ 2. การฟังนิทานเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม 3. การร่วมสนทนา และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิงจริยธรรม	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก การมีคุณธรรม จริยธรรม
	5.2 มีความ เมตตา กรุณา มีน้ำใจ และ ช่วยเหลือ แบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรัก เพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	5.2.1 แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	5.2.1 แสดงความรัก เพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การแสดงความยินดีเมื่อ ผู้อื่นมีความสุข เห็นใจ เมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือ ปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับ บาดเจ็บ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 1. การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 2. การสะท้อนการรับรู้ อารมณ์ และความรู้สึก ของตนเอง และผู้อื่น 3. การแสดงมารยาทที่ดี

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และ มีจิตใจที่ดีงาม	5.3 มี ความเห็นอก เห็นใจผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าหรือ ท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าหรือ ท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าหรือท่าทาง รับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่าง สอดคล้องกับสถานการณ์	<u>การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น</u> การแสดงความยินดีเมื่อ ผู้อื่นมีความสุข เห็นใจ เมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือ ปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับ บาดเจ็บ	<u>เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก</u> 1. การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 2. การสะท้อนการรับรู้ อารมณ์ และความรู้สึก ของตนเอง และผู้อื่น 3. การแสดงมารยาทที่ดี
	5.4 มีความ รับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมี ผู้ช่วยเหลือ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จ เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จด้วย ตนเอง	<u>การมีอัตลักษณ์เฉพาะ ตน และเชื่อว่าตนเองมี ความสามารถ</u> การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสมของ ตน	<u>เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก</u> การกำกับตนเอง การเล่น และทำสิ่งต่างๆ ด้วย ตนเองตามลำพังหรือกับ ผู้อื่น

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตน ตามหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียง	6.1 ช่วยเหลือ ตนเอง ในการ ปฏิบัติ กิจวัตร ประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวโดยมีผู้ ช่วยเหลือ	6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเอง	6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้ อย่างคล่องแคล่ว	การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน 1. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับ ตัวเด็ก 1. การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและโรงเรียน 2. การรับประทานอาหาร ที่เป็นประโยชน์
		6.1.2 รับประทานอาหาร ด้วยตนเอง	6.1.2 รับประทานอาหาร ด้วยตนเอง	6.1.1 รับประทานอาหาร ด้วยตนเองอย่างถูกวิธี		
		6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้อง ส้วม โดยมีผู้ ช่วยเหลือ	6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง	6.1.3 ใช้และทำความสะอาด ส้วมหลังใช้ห้องน้ำห้อง ส้วมด้วยตนเอง		
	6.2 มีวินัยใน ตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้ เข้าที่ด้วยตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้ เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วย ตนเอง	การปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วม และ บทบาทสมาชิกของสังคม 1.การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน 2. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ห้องเรียน 3.การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ 4. การดูแลห้องเรียนร่วมกัน 5. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	เรื่องราวเกี่ยวกับ ตัวเด็ก การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ ครอบครัว และ โรงเรียน
		6.2.2 เข้าแถว ตามลำดับก่อนหลังได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง		

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตน ตามหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียง	6.3 ประหยัด และพอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัด และ พอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัด และ พอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัด และพอเพียง ด้วยตนเอง	<u>การปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน</u> การปฏิบัติตามแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง <u>การดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม</u> การใช้วัสดุหรือสิ่งของ เครื่องใช้อย่างคุ้มค่า	<u>เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก</u> การปฏิบัติตามคำสอน ของรัชกาลที่ 9

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็น ไทย	7.1 ดูแลรักษา ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม เมื่อมี ผู้ชี้แนะ	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมี ผู้ชี้แนะ	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยตนเอง	การดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม 1. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้ง ภายใน และนอกห้องเรียน 2. การใช้วัสดุสิ่งของ เครื่องใช้อย่างคุ้มค่า	เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติ รอบตัว รวมทั้งการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม และการรักษา สาธารณะสมบัติ
		7.1.2 พึ่งขยะได้ถูกที่	7.1.2 พึ่งขยะได้ถูกที่	7.1.2 พึ่งขยะได้ถูกที่		

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็น ไทย	7.2 มีมารยาท ตาม วัฒนธรรมไทย และรักความ เป็นไทย	7.2.1 ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้เมื่อมี ผู้ชี้แนะ	7.2.1 ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ด้วยตนเอง	7.2.1 ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ตาม กาลเทศะ	การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่น และความเป็นไทย 1. การเล่นบทบาทสมมติ การปฏิบัติตนในความเป็น ไทย 2. การปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัย และประเพณีไทย 3. การประกอบอาหารไทย 4. การศึกษานอกสถานที่ 5. การละเล่นพื้นบ้านของ ไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก สัญลักษณ์สำคัญของชาติ ไทย และการปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นและความ เป็นไทย
		7.2.2 กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษด้วยตนเอง	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณ และ ขอโทษด้วยตนเอง		
		7.2.3 หยุดยืนเมื่อได้ยิน เพลงชาติไทย และเพลง สรรเสริญพระบารมี	7.2.3 หยุดยืนตรงเมื่อได้ ยินเพลงชาติไทย และ เพลงสรรเสริญพระบารมี	7.2.3 หยุดยืนตรงและร่วม ร้องเพลงชาติไทย และเพลง สรรเสริญพระบารมี		

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมี ความสุข และ ปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ สังคมในระบอบ ประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	8.1 ยอมรับความ เหมือน และความ แตกต่างระหว่าง บุคคล	8.1.1 เล่น และทำ กิจกรรมร่วมกับเด็กที่ แตกต่างไปจากตน	8.1.1 เล่น และทำ กิจกรรมร่วมกับเด็กที่ แตกต่างไปจากตน	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรม ร่วมกับเด็กที่แตกต่างไป จากตน	<u>การยอมรับในความ เหมือน และความแตกต่าง ระหว่างบุคคล</u> การเล่นหรือทำกิจกรรม ร่วมกับกลุ่มเพื่อน	<u>เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก</u> การรู้จักแสดงความคิดเห็น ของตนเอง และรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น
	8.2 มีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีกับผู้อื่น	8.2.1 เล่นร่วมกับเพื่อน	8.2.1 เล่นหรือทำงาน ร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	8.2.1 เล่นหรือทำงาน ร่วมมือกับเพื่อนอย่างมี เป้าหมาย	<u>การเล่น และการทำงาน แบบร่วมมือร่วมใจ</u> 1.การร่วมสนทนา และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น 2.การเล่น และทำงาน ร่วมกับผู้อื่น 3.การทำศิลปะแบบร่วมมือ	<u>เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก</u> การเล่น และทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือ กับผู้อื่น

พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐาน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมี ความสุข และ ปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของ สังคมในระบอบ ประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	8.3 ปฏิบัติตน เบื้องต้นในการ เป็นสมาชิกที่ดี ของสังคม	8.3.1 ปฏิบัติตาม ข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.1 มีส่วนร่วมสร้าง ข้อตกลง และปฏิบัติตาม ข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.1 มีส่วนร่วมสร้าง ข้อตกลง และปฏิบัติตาม ข้อตกลงด้วยตนเอง	การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาท สมาชิกของสังคม 1.การร่วมกำหนดข้อตกลง ของห้องเรียน 2.การปฏิบัติตนเป็นสมาชิก ที่ดีของห้องเรียน 3.การให้ความร่วมมือในการ ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง 1.การมีส่วนร่วมในการเลือก วิธีการแก้ปัญหา 2.การมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาความขัดแย้ง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของครอบครัว และโรงเรียน
		8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตามได้ด้วยตนเอง	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตามได้เหมาะสมกับ สถานการณ์		
		8.3.3 ยอมรับการ ประนีประนอมแก้ไข ปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	8.3.3 ยอมรับการ ประนีประนอมแก้ไข ปัญหาโดยปราศจากการ ใช้ความรุนแรง เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	8.3.3 ยอมรับการ ประนีประนอมแก้ไข ปัญหาโดยปราศจากการ ใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง		

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึง ประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้ เหมาะสมกับวัย	9.1 สนทนา โต้ตอบ และ เล่าเรื่องให้ผู้อื่น เข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจน จบ และพูดโต้ตอบ เกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจน จบ และสนทนาโต้ตอบ สอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่าง ต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่อง ที่ฟัง	การใช้ภาษา 1. การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม 2. การฟัง และปฏิบัติตามคำแนะนำ 3. การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ 4. การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ 5. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ของตนเอง หรือพูด เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง 6. การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่างๆ 7. การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ 8. การร้อจังหวะที่เหมาะสมในการพูด	เรื่องราวเกี่ยวกับ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก - การใช้ภาษาเพื่อสื่อ ความหมายใน ชีวิตประจำวัน - ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับการใช้หนังสือ และตัวหนังสือ
		9.1.2 เล่าเรื่องด้วย ประโยคสั้นๆ	9.1.2 เล่าเรื่องเป็น ประโยคอย่างต่อเนื่อง	9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราว ต่อเนื่องได้		
	9.2 อ่าน เขียน ภาพ และสัญลักษณ์ ได้	9.2.1 อ่านภาพ และ พูดข้อความด้วยภาษา ของตน	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อม ทั้งชี้หรือกวาดตามอง ข้อความตามบรรทัด	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้ หรือกวาดตามอง จุดเริ่มต้นและจุดจบของ ข้อความ		
		9.2.2 เขียนขีดเขียน อย่างมีทิศทาง	9.2.2 เขียนคล้าย ตัวอักษร	9.2.2 เขียนชื่อของ ตนเองตามแบบ เขียน ข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้น เอง		

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึง ประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้ เหมาะสมกับวัย					<p>การใช้ภาษา</p> <p>9. การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร</p> <p>10. การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท / รูปแบบ</p> <p>11. การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ</p> <p>12. การเห็นแบบอย่างที่ต้อง</p> <p>13. การสังเกตทิศทาง การอ่าน ตัวอักษร คำ และข้อความ</p> <p>14. การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง</p> <p>15. การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย</p>	

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึง ประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ ๑ ใช้ภาษาสื่อสารได้ เหมาะสมกับวัย					<p>การใช้ภาษา</p> <p>16. การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่</p> <p>17. การคาดเดา วลี หรือประโยค ที่มีโครงสร้างซ้ำๆกัน จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง</p> <p>18. การเล่นเกมทางภาษา</p> <p>19. การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง</p> <p>20. การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ</p> <p>21. การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก / คำคุ้นเคย</p> <p>22. การคิดสะกดคำ และเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ</p>	

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึง ประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการ คิดที่เป็น พื้นฐานในการ เรียนรู้	10.1 มีความ สามารถในการ คิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะ ของสิ่งต่างๆ จากการ สังเกตโดยใช้ประสาท สัมผัส	10.1.1 บอกลักษณะ และส่วนประกอบ ของสิ่งต่างๆ จากการ สังเกตโดยใช้ประสาท สัมผัส	10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลงหรือ ความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่างๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส	การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา 1. การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม 2. การสังเกตสิ่งต่างๆและสถานที่จากมุมมอง ที่ต่างกัน 3. การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และ ระยะทางของสิ่งต่างๆด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ 4. การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรง สี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย 5. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่ง ต่างๆ ตามลักษณะ และรูปร่าง รูปทรง 6. การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน	เรื่องราวเกี่ยวกับ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก รู้จักชื่อ ลักษณะ สี สัมผัส ขนาดรูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่างๆ รอบตัว
		10.1.2 จับคู่หรือ เปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือ หน้าที่การใช้งาน เพียงลักษณะเดียว	10.1.2 จับคู่และ เปรียบเทียบความ แตกต่างหรือความ เหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่ สังเกตพบเพียง ลักษณะเดียว	10.1.2 จับคู่และ เปรียบเทียบความ แตกต่างและความ เหมือนของสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกต พบสองลักษณะขึ้นไป		

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึง ประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้		10.1.3 คัดแยกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	10.1.3 จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ใช้อย่างน้อยหนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์	10.1.3 จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่สองลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์	7. การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป 8. การนับ และแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน 9. การเปรียบเทียบ และเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ 10. การรวม และการแยกสิ่งต่างๆ 11. การบอก และแสดงอันดับที่ของสิ่งต่างๆ 12. การชั่งตวง วัดสิ่งต่างๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน 13. การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับ สิ่งต่างๆตามลักษณะ ความยาว / ความสูง/ น้ำหนัก/ ปริมาตร 14. การบอก และเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา 15. การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	
		10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของ หรือ เหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของ หรือ เหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของ และเหตุการณ์ อย่างน้อย 5 ลำดับ		

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึง ประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการ คิดที่เป็น พื้นฐานในการ เรียนรู้	10.2 มีความ สามารถ ในการ คิดเชิงเหตุผล	10.2.1 ระบุที่เกิดขึ้นใน เหตุการณ์หรือการ กระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	10.2.1 ระบุสาเหตุหรือผล ที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือ การกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ	10.2.1 อธิบายเชื่อมโยง สาเหตุ และผลที่เกิดขึ้นใน เหตุการณ์หรือการกระทำ ด้วยตนเอง	การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา -การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุ และผลที่เกิดขึ้นใน เหตุการณ์หรือการกระทำ -การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา	เรื่องราวเกี่ยวกับ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา
		10.2.2 คาดเดา หรือ คาดคะเนสิ่งที่จะ เกิดขึ้น	10.2.2 คาดเดา หรือ คาดคะเน สิ่งที่จะ เกิดขึ้น หรือมีส่วนร่วมใน การลงความเห็นจากข้อมูล	10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่ อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วน ร่วมในการลงความเห็นจาก ข้อมูลอย่างมีเหตุผล		
		10.3 มีความ สามารถในการ คิดแก้ปัญหาและ ตัดสินใจ	10.3.1 ตัดสินใจใน เรื่องง่ายๆ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่อง ง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่ เกิดขึ้น		
	10.3.2 แก้ปัญหาโดย ลองผิดลองถูก		10.3.2 ระบุปัญหา และ แก้ปัญหาโดยลองผิดลอง ถูก	10.3.2 ระบุปัญหาสร้าง ทางเลือกและเลือกวิธี แก้ปัญหา		

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึง ประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและ ความคิด สร้างสรรค์	11.1 ทำงาน ศิลปะตาม จินตนาการและ ความคิด สร้างสรรค์	11.1.1 สร้างผลงาน ศิลปะเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง	11.1.1 สร้างผลงาน ศิลปะเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเองโดยมีการดัดแปลง และแปลกใหม่จากเดิม หรือมีรายละเอียด เพิ่มขึ้น	11.1.1 สร้างผลงาน ศิลปะเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเองโดยมีการดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิม และ มีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	การคิดรวบยอด การคิด เชิงเหตุผล การตัดสินใจ และแก้ปัญหา - การมีส่วนร่วมในการลงความเห็น จากข้อมูลอย่างมีเหตุผล - การตัดสินใจและการมีส่วนร่วมใน กระบวนการแก้ปัญหา	เรื่องราวเกี่ยวกับ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก การเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่าง ๆ รอบตัว
	11.2 แสดง ท่าทาง/เคลื่อนไหวตาม ไหวตาม จินตนาการอย่าง สร้างสรรค์	11.2.1 เคลื่อนไหว ท่าทางเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง	11.2.1 เคลื่อนไหว ท่าทางเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเองอย่างหลากหลาย หรือแปลกใหม่	11.2.1 เคลื่อนไหว ท่าทางเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของ ตนเองอย่างหลากหลาย และแปลกใหม่		

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐาน คุณลักษณะที่พึง ประสงค์	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์			สาระการเรียนรู้	
		อายุ 3 - 4 ปี	อายุ 4 - 5 ปี	อายุ 5 - 6 ปี	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรรู้
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการ เรียนรู้ และมี ความสามารถใน การแสวงหา ความรู้ได้ เหมาะสมกับวัย	12.1 มีเจตคติที่ดี ต่อการเรียนรู้	12.1.1 สนใจฟังหรือ อ่านหนังสือด้วยตนเอง	12.1.1 สนใจซักถาม เกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือ ตัวหนังสือที่พบเห็น	12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมา อ่านและเขียนสื่อความคิด ด้วยตนเองเป็นประจำอย่าง ต่อเนื่อง	การใช้ภาษา - การฟังเพลง นิทาน คำ คล้องจอง บทร้อยกรองหรือ เรื่องราวต่างๆ - การสังเกตตัวอักษรในชื่อ ของตน หรือคำคุ้นเคย - การสังเกตตัวอักษรที่ ประกอบเป็นคำผ่านการ อ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่	เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่ง ต่างๆ รอบตัวเด็ก ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ การใช้หนังสือ และ ตัวหนังสือ
		12.1.2 กระตือรือร้นใน การเข้าร่วมกิจกรรม	12.1.2 กระตือรือร้น ใน การเข้าร่วมกิจกรรม	12.1.2 กระตือรือร้นในการ ร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ		
	12.2 มี ความสามารถ ในการแสวงหา ความรู้	12.2.1 ค้นหาคำตอบ ของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการที่มีผู้ชี้แนะ	12.2.1 ค้นหาคำตอบของ ข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการ ของตนเอง	12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อ สงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่ หลากหลายด้วยตนเอง	เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้ - สำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่ง เรียนรู้รอบตัว - การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ - การสืบเสาะหาความรู้ เพื่อ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ	เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่ง ต่างๆ รอบตัวเด็ก เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้
		12.2.2 ใช้ประโยค คำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหา	12.2.2 ใช้ประโยคคำถาม ว่า “ที่ไหน” “ทำไม” ใน การค้นหาคำตอบ	12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ		

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์ยึดหลักสำคัญการจัดประสบการณ์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กปฐมวัย 3 – 6 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

หลักการจัดประสบการณ์

- จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุล และต่อเนื่อง

- เน้นเด็กเป็นสำคัญสนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

- จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็ก

- จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัด

ประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมิน มาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

- ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

แนวทางการจัดประสบการณ์

- จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ และการทำงานของสมอง ที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

- จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

- จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้

- จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

- จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆ กัน

- จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

- จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี และทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

- จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า และแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่คาดการณ์ไว้

- จัดทำสารนิเทศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก และการวิจัยในชั้นเรียน
- จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ แหล่งการเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กช่วงอายุ 3 – 6 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบเป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงาน และสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัด และขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

- หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

1. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันแต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการ และความสนใจของเด็ก เช่น
 - วัย 3 – 4 ปี มีความสนใจประมาณ 8 – 12 นาที
 - วัย 4 – 5 ปี มีความสนใจประมาณ 12 – 15 นาที
 - วัย 5 – 6 ปี มีความสนใจประมาณ 15 – 20 นาที
2. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที
3. กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักการตัดสินใจ คิดแก้ปัญหาคิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นการแฉ่ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40 – 60 นาที
4. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้อง และนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนและผู้จัดกิจกรรมเป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลัง และไม่ใช้กำลังจัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

- ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงาน และสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยยะต่างๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

2. การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็กกล้ามเนื้อมือ – นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือ และระบบประสาทตา มือ ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตัวเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

3. การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลุกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย และศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่น ให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

4. การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน ระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

5. การพัฒนาความคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ความคิดรวบยอด และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบ สร้างชิ้นงาน ทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และรายบุคคล

6. การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์สามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลุกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

7. การส่งเสริมจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหว และจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

- รูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดตารางกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงาน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน

ตารางกิจกรรมประจำวัน ปฐมวัยปีที่ 1

เวลา	กิจกรรม
07.30 – 08.00	รับนักเรียนจากผู้ปกครอง
08.00 – 08.30	เข้าแถวเคารพธงชาติ – กิจกรรมยามเช้าหน้าเสาธง
08.30 – 08.40	ตรวจสอบสุขภาพ
08.40 – 09.00	กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ
09.00 – 09.30	พักน้อยเช้า
09.30 – 09.45	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
09.45 – 10.15	กิจกรรมสร้างสรรค์
10.15– 10.50	กิจกรรมเสรี (เล่นตามมุม)
10.50 – 11.20	กิจกรรมกลางแจ้ง
11.20 – 12.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
12.00 – 13.30	นอนพักผ่อน
13.30 – 14.00	เก็บที่นอน / ล้างหน้า / รับประทานของว่าง
14.00 – 14.30	กิจกรรมเกมการศึกษา
14.30 – 15.30	ทบทวน/เตรียมตัวกลับบ้าน

หมายเหตุ ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม และกิจกรรมในแต่ละวันอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป

ตารางกิจกรรมประจำวัน ปฐมวัยปีที่ 2

เวลา	กิจกรรม
07.30 – 08.00	รับนักเรียนจากผู้ปกครอง
08.00 – 08.30	เข้าแถวเคารพธงชาติ – กิจกรรมยามเช้าหน้าเสาธง
08.30 – 08.40	ตรวจสอบสุขภาพ
08.40 – 09.00	กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ
09.00 – 09.30	พักน้อยเช้า
09.30 – 09.50	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
09.50 – 10.20	กิจกรรมสร้างสรรค์
10.20 – 10.50	กิจกรรมเสรี (เล่นตามมุม)
10.50 – 11.20	กิจกรรมกลางแจ้ง
11.20 – 12.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
12.00 – 14.00	นอนพักผ่อน
14.00 – 14.30	เก็บที่นอน / ล้างหน้า / รับประทานของว่าง
14.30 – 15.00	กิจกรรมเกมการศึกษา
15.00 – 15.30	ทบทวน/เตรียมตัวกลับบ้าน

หมายเหตุ ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม และกิจกรรมในแต่ละวันอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป

ตารางกิจกรรมประจำวัน ปฐมวัยปีที่ 3

เวลา	กิจกรรม
07.30 – 08.00	รับนักเรียนจากผู้ปกครอง
08.00 – 08.30	เข้าแถวเคารพธงชาติ – กิจกรรมยามเช้าหน้าเสาธง
08.30 – 08.40	ตรวจสอบสุขภาพ
08.40 – 09.00	กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ
09.00 – 09.30	พักน้อยเช้า
09.30 – 09.50	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
09.50 – 10.20	กิจกรรมสร้างสรรค์
10.20 – 11.00	กิจกรรมเสรี (เล่นตามมุม)
11.00 – 11.30	กิจกรรมกลางแจ้ง
11.30 – 12.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
12.00 – 14.00	นอนพักผ่อน
14.00 – 14.30	เก็บที่นอน / ล้างหน้า / รับประทานของว่าง
14.30 – 15.00	กิจกรรมเกมการศึกษา
15.00 – 15.30	ทบทวน/เตรียมตัวกลับบ้าน

หมายเหตุ ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม และกิจกรรมในแต่ละวันอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป

การจัดกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรม จัดดังนี้

1. **กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ** การเคลื่อนไหว และจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง มาประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ เด็กวัยนี้ร่างกายกำลังอยู่ในระหว่างพัฒนาการใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายยังไม่ผสมผสานหรือประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ การเคลื่อนไหวของเด็กก็มีลักษณะต่างๆ ดังนี้

- ได้แก่ การคืบ คลาน
- เร็ว ได้แก่ การวิ่ง
- นุ่มนวล ได้แก่ การไหว้ การบิน
- ชิ่งชิ่ง ได้แก่ การกระต๊อบเท้าตัง ๆ ตีกลองตัง ๆ
- ร่าเริงมีความสุข ได้แก่ การตบมือ หัวเราะ
- เศร้าโศกเสียใจ ได้แก่ สีหน้า ท่าทาง

ทิศทางการเคลื่อนไหว

- เคลื่อนไหวไปข้างหน้า และข้างหลัง
- เคลื่อนไหวไปข้างซ้าย และข้างขวา
- เคลื่อนตัวขึ้น และลง
- เคลื่อนไหวรอบทิศ

รูปแบบการเคลื่อนไหว

1. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน ได้แก่ การเคลื่อนไหวตามธรรมชาติของเด็ก มี 2 ประเภท
 - 1.1 การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ได้แก่ ตบมือ ผงกศีรษะ ขยิบตา ชื่นเข้า เคาะเท้า
เคลื่อนไหวมือ และแขน มือและนิ้วมือ เท้าและปลายเท้า
 - 1.2 การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ได้แก่ คลาน คืบ เดิน วิ่ง กระโดด ควบม้า ฯลฯ
2. การเลียนแบบ มี 4 ประเภท คือ
 - 2.1 เลียนแบบท่าทางสัตว์
 - 2.2 เลียนแบบท่าทางคน
 - 2.3 เลียนแบบเครื่องยนต์กลไก และเครื่องเล่น
 - 2.4 เลียนแบบปรากฏการณ์ธรรมชาติ
3. การเคลื่อนไหวตามบทเพลง ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือทำท่าทางประกอบเพลง
4. การทำท่าทางกายบริหารประกอบเพลง หรือคำคล้องจอง
5. การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ การเคลื่อนไหวที่ให้เกิดคิดสร้างสรรค์ท่าทางขึ้นเอง
อาจขึ้นนำด้วยการป้อนคำถาม หรือใช้อุปกรณ์ประกอบ
6. การเล่นหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยาย เรื่องราว ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือแสดงท่าทาง
ตามจินตนาการจากเรื่องราวหรือคำบรรยายที่ผู้สอนเล่า
7. การปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อตกลง ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือทำท่าทางตามสัญญา
หรือคำสั่งตามที่ได้ตกลงไว้ก่อนเริ่มกิจกรรม
8. การฝึกทำท่าทางเป็นผู้นำ ผู้ตาม ได้แก่ การเคลื่อนไหวหรือทำท่าทางจากความคิด
สร้างสรรค์ของเด็กเองแล้วให้เพื่อนปฏิบัติตาม

2. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวอย่างมีจุดหมาย ฝึกให้เด็กคิด แก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล ฝึกการเข้าสังคม และฝึกการใช้ภาษา ผ่านการปฏิบัติด้วยตนเอง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ด้วยวิธีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เช่น การสนทนา อภิปราย การเล่านิทาน การสาธิต ทดลอง การปฏิบัติการ การศึกษานอกสถานที่ การเล่นเกม ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง เล่นเกม การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning) เป็นการเรียนรู้ซึ่งเด็กได้จัดกระทำกับวัตถุ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ความคิด และเหตุการณ์ จนกระทั่งสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยการเรียนรู้แบบลงมือกระทำเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเด็ก จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็กในความดูแล เนื่องจากกิจกรรมเสริมประสบการณ์จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเจริญเติบโต เป็นผู้ที่มีความคิดอย่างมีเหตุผล มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น รู้จักการช่วยเหลือตนเอง มีพัฒนาการทางภาษาได้เหมาะสมตามวัย ได้ฝึกคิด แก้ไขปัญหา ใช้เหตุผล ฝึกการทำงาน และเข้าสังคมกับเพื่อน เพื่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติด้วยตนเองที่ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า และการใช้ภาษาจากกิจกรรมที่ครูและผู้ปกครองร่วมมือจัดให้เด็กด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การศึกษานอกสถานที่ การเล่านิทาน การแสดงบทบาทสมมติ การทดลอง การสาธิต การอภิปราย เป็นต้นกิจกรรมเสริมประสบการณ์มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการคิดของเด็กปฐมวัย เพราะลักษณะการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์อยู่บนพื้นฐานตามแนวคิดที่ว่า เด็กทุกคนมีศักยภาพในการสร้างองค์ความรู้ โดยอาศัยสภาพจริงที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมของคน โดยจัดอย่างสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ผ่านการสัมผัส การชิมชั้บ การเลียนแบบ การกระทำ การเล่นอย่างมีความสุข เพราะการที่เด็กได้ทดลองด้วยตนเองนั้นจะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการสรุปข้อค้นพบหรือเรียกว่า องค์ความรู้ ได้จากประสบการณ์ตรง เด็กได้มีโอกาสปฏิบัติโดยวิธีการที่หลากหลาย อีกทั้งยังเป็นการฝึกเด็กให้คิดแก้ปัญหา ใช้เหตุผล และฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ได้แก่ การสนทนา การอภิปราย การเล่านิทาน การสาธิต การใช้คำถาม การทดลอง ปฏิบัติการ ศึกษานอกสถานที่ การเล่านิทาน บทบาทสมมติ การร้องเพลง เล่นเกม ท่องคำคล้องจอง ฯลฯ เนื่องจากวิธีการดังกล่าว เด็กได้มีโอกาสคิด ได้ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมซึ่งส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสอยู่ในสังคม และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เด็กได้ทดลองปฏิบัติ ให้เด็กได้สังเกตได้ค้นพบด้วยตนเองผ่านกิจกรรมวิทยาศาสตร์ที่ช่วยส่งเสริมการคิดวิจารณ์ญาณของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับที่ดี ทั้งนี้เพราะรูปแบบการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เด็กเป็นผู้ลงมือปฏิบัติการทดลองด้วยตนเอง เด็กได้สำรวจวัสดุ บอกความเหมือนความแตกต่างของวัสดุอุปกรณ์ตามลักษณะและคุณสมบัติ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่งเพราะกิจกรรมวิทยาศาสตร์เป็นการจัดกิจกรรม สำหรับเด็กในกิจกรรมเสริมประสบการณ์

ความสำคัญ

กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิดแก้ปัญหา ใช้เหตุผล และฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

การจัดการเรียนรู้บนฐานขององค์ความรู้

1. จัดการเรียนรู้โดยไม่แยกเป็นส่วนๆ ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของสมองมนุษย์ ซึ่งสามารถทำงานได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน และการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับสรีระทั้งหมดของร่างกาย
2. จัดการเรียนรู้โดยให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เพราะการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของสมองเกิดจากความสัมพันธ์ทางสังคม
3. จัดการเรียนรู้โดยตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติในการค้นหาความหมายด้วยการให้เด็กได้สำรวจและเรียนรู้สิ่งต่างๆ
4. จัดการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กำหนดรูปแบบในการเรียนรู้ และทำความเข้าใจของตนเอง เนื่องจากสมองจะทั้งรับรู้ และทำความเข้าใจรูปแบบต่างๆ ที่เกิดขึ้น แต่สมองจะสร้าง และแสดงออกด้วยรูปแบบของตัวเอง
5. จัดบรรยากาศที่เหมาะสมซึ่งเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ เนื่องจากอารมณ์ และการเรียนรู้เป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ และอารมณ์มีผลต่อรูปแบบการเรียนรู้
6. จัดการเรียนรู้ทั้งการเรียนรู้ที่เป็นภาพรวม และที่เป็นส่วนย่อย เพื่อตอบสนองต่อข้อความรู้ที่ว่าสมองจะทำการแบ่งข้อมูลออกเป็นส่วนๆ และทำความเข้าใจโดยภาพรวม สมองทั้งสองซีกจะทำงานอย่างสัมพันธ์กันในทุกๆ กิจกรรม
7. จัดการเรียนรู้โดยใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ในทุกแง่มุม เพราะการเรียนรู้ของสมองประกอบด้วยจุดสนใจหลักและรับรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวไปพร้อมๆ กัน
8. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งเอื้อให้ผู้เรียนได้ค่อยๆ ต่อเติมแนวคิด ทักษะ และประสบการณ์ จนกระทั่งเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ เพราะการเรียนรู้อาจเกิดขึ้นโดยที่ตระหนักในสิ่งที่กำลังเรียนรู้ และไม่ได้ตระหนักว่าเกิดการเรียนรู้ การเรียนรู้ อาจไม่ได้เกิดขึ้นอย่างทันทีแต่ต้องใช้เวลาที่ค่อยๆ เกิดขึ้น
9. จัดการเรียนรู้จากสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน เนื่องจากการเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียนเป็นผลมาจากทั้งระบบการจำเป็นมิติและการท่องจำ
10. จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับหน้าต่างโอกาสของการเรียนรู้ (Windows of opportunity) และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
11. จัดบรรยากาศที่ปราศจากความกลัว และมีความท้าทายให้ต้องการเรียนรู้ เนื่องจากความท้าทายจะช่วยให้กระตุ้นให้ต้องการเรียนรู้ส่วนความกลัวจะยับยั้งการเรียนรู้
12. จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความแตกต่างของเด็กเป็นรายบุคคล เนื่องจากสมองของแต่ละคนล้วนแตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน

3. กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ เช่น การเขียนภาพ การปั้น การฉีกปะ การตัดปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการอื่นที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์ กิจกรรมสร้างสรรค์ควรจัดให้เด็กทำทุกวัน โดยอาจจัดวันละ 2 – 3 กิจกรรม ให้เด็กเลือกทำอย่างน้อย 1 – 2 กิจกรรม ตามความสนใจ

4. **กิจกรรมเสรี** หรือการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ที่จัดไว้ในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ มุมบ้าน มุมร้านค้า เป็นต้น มุมต่าง ๆ เหล่านี้เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจ และความต้องการของเด็ก อาจให้เด็กเลือกทำกิจกรรมที่ผู้สอนจัดเสริมขึ้น เช่น เกมการศึกษา เครื่องเล่นสัมผัส กิจกรรมสร้างสรรค์ประเภทต่างๆ

การเล่นสมมุติในบ้านตุ๊กตาหรือบ้านจำลอง

เป็นบ้านจำลองสำหรับให้เด็กเล่น จำลองแบบบ้านจริงๆ อาจทำด้วยเศษวัสดุประเภทผ้าใบ กระสอบป่านของจริงที่ไม่ใช่แล้ว เช่น หม้อ เต้า ขาม อ่าง เตารีด เครื่องครัว ตุ๊กตาสมมุติเป็นบุคคลในครอบครัว เสื้อผ้าผู้ใหญ่ที่ไม่ใช่แล้วสำหรับผลัดเปลี่ยน มีการตกแต่งบริเวณใกล้เคียงให้เหมือนบ้านจริงๆ บางครั้งอาจจัดเป็นร้านขายของสถานที่ทำการต่างๆ เพื่อให้เด็กเล่นสมมุติตามจินตนาการของเด็กเอง

การเล่นในมุมช่างไม้

เด็กต้องการการออกกำลังในการเคาะ ตอก กิจกรรมการเล่นในมุมช่างไม้ จะช่วยในการพัฒนากล้ามเนื้อให้แข็งแรง ช่วยฝึกการใช้มือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ กับตา นอกจากนี้ยังฝึกให้รักงาน และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย

5. **กิจกรรมกลางแจ้ง** เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังเคลื่อนไหวร่างกาย และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจ และความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก กิจกรรมกลางแจ้งที่ผู้สอนควรจัดให้เด็กได้เล่น เช่น

การเล่นเครื่องสนาม

เครื่องเล่นสนาม หมายถึง เครื่องเล่นที่เด็กอาจปีนป่าย หมุน โยก ซึ่งทำออกมาในรูปแบบต่างๆ เช่น

1. เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย หรือตาข่ายสำหรับปีนเล่น
2. เครื่องเล่นสำหรับโยกหรือไถว เช่น ม้าไม้ ชิงช้า ม้านั่งโยก ไม้กระดก ฯลฯ
3. เครื่องเล่นสำหรับหมุน เช่น ม้าหมุน พวงมาลัยรถสำหรับหมุนเล่น
4. ราวโหนขนาดเล็กสำหรับเด็ก
5. ต้นไม้สำหรับเดินทรงตัว หรือ ไม้กระดานแผ่นเดียว
6. เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน เช่น รถสามล้อ รถลากจูง ฯลฯ

การเล่นทราย

ทรายเป็นสิ่งที่เด็กๆชอบเล่น ทั้งทรายแห้ง ทรายเปียก นำมาก่อเป็นรูปต่างๆได้ และสามารถนำวัสดุอื่นมาประกอบการเล่นตกแต่งได้ เช่น กิ่งไม้ ดอกไม้ เปลือกหอย ฟิมพ์ขนม ที่ตักทราย ฯลฯ

ปกติบ่อทรายจะอยู่กลางแจ้ง โดยอาจจัดให้อยู่ใต้ร่มเงาใต้ต้นไม้หรือสร้างหลังคา ทำขอบกั้น เพื่อมิให้ทรายกระจัดกระจาย บางโอกาสพรมน้ำให้ชื้นเพื่อเด็กจะได้ก่อเล่น นอกจากนี้ ควรมียูทิลิตี้รถปิดกั้นมิให้สัตว์เลื้อยลงไปที่ความสกปรกในบ่อทรายได้

การเล่นน้ำ

เด็กทั่วไปชอบเล่นน้ำมาก การเล่นน้ำนอกจากสร้างความพอใจ และคลายความเครียดให้เด็กแล้วยังทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อีกด้วย เช่น เรียนรู้ทักษะการสังเกต จำแนกเปรียบเทียบปริมาตร ฯลฯ

อุปกรณ์ที่ใส่น้ำอาจเป็นถังที่สร้างขึ้นโดยเฉพาะหรืออ่างน้ำ วางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอดีที่เด็กจะยืนได้พอดี และควรมีผ้าพลาสติกกันเสื่อผ้าเปียกให้เด็กใช้คลุมระหว่างเล่น

การเล่นกับอุปกรณ์กีฬา

เป็นการนำอุปกรณ์กีฬามาให้เด็กเล่นอย่างอิสระหรือใช้ประกอบเกมการเล่นที่ให้อิสระแก่เด็กมากที่สุด ไม่ควรเน้นการแข่งขันเพื่อมุ่งหวัง แพ้ – ชนะ อุปกรณ์กีฬาที่นิยมนำมาให้เด็กเล่น เช่น ลูกบอล ห่วงยาง ถุงทราย ฯลฯ

การเล่นเกมการละเล่น

กิจกรรมการเล่นเกมการละเล่นที่จัดให้เด็กเล่น เช่น เกมการละเล่นของไทย เกมการละเล่นของท้องถิ่น เช่น มอญซ่อนผ้า รีรีข้าวสาร แม่งู โพงพาง ฯลฯ การละเล่นเหล่านี้ต้องใช้บริเวณที่กว้าง การเล่นอาจเป็นกลุ่มเล็ก/กลุ่มใหญ่ก็ได้ ก่อนเล่นผู้สอนอธิบายกติกา และสาธิตให้เด็กเข้าใจ ไม่ควรนำเกมการเล่นที่มีกติกายุ่งยาก และเน้นการแข่งขันแพ้ชนะมาจัดกิจกรรมให้กับเด็กวัยนี้ เพราะเด็กจะเกิดความเครียด และสร้างความรู้สึที่ไม่ดีต่อตนเอง

6. เกมการศึกษา เกมการศึกษาเป็นเกมที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิรูปราง จำนวน ประเภทและความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัย 3 – 6 ปี เช่น เกมจับคู่ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ลอดโต ภาพตัดต่อ ต่อตามแบบ ฯลฯ

สำหรับการนำแนวคิดจากนวัตกรรมต่างๆ มาใช้ในการจัดประสบการณ์ ผู้สอนต้องทำความเข้าใจนวัตกรรมนั้นๆ แต่ละนวัตกรรมจะมีจุดเด่นของตนเอง แต่โดยภาพรวมแล้ว นวัตกรรมส่วนใหญ่จะยึดเด็กเป็นสำคัญ การลงมือปฏิบัติจริงด้วยตัวเด็กจะเป็นหัวใจสำคัญในแต่ละนวัตกรรม โรงเรียนราษฎร์บำรุงศิลป์ ใช้นวัตกรรมต่อไปนี้

- การสอนแบบโครงการ (Project Approach) คือ การศึกษาสืบค้นลงลึกในเรื่องที่เด็กสนใจ หรือทั้งผู้สอนและเด็กสนใจ แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเริ่มต้นโครงการ ระยะพัฒนาโครงการ และระยะสรุปโครงการ ซึ่งในแต่ละระยะประกอบด้วย การอภิปราย การออกภาคสนาม การสืบค้น การนำเสนอ และจัดแสดง

- การจัดการเรียนรู้บูรณาการสะเต็มศึกษา (STEM) คือ การจัดสภาพการณ์ให้เด็กปฐมวัย เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง (Active Learning) ซึ่งใช้การบูรณาการสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และวิศวกรรมศาสตร์ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะการจัดการเรียนรู้ 5 ประการได้แก่

- (1) จัดการเรียนรู้ที่เน้นการบูรณาการ
- (2) เชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาวิชาทั้ง 4 กับชีวิตประจำวันและการทำอาชีพ
- (3) พัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21

(4) จัดกิจกรรมให้ท้าทายความคิดของเด็กปฐมวัย

(5) เปิดโอกาสให้ เด็กได้สืบค้น นำเสนอผลงาน แสดงความคิดเห็น และสร้างความเข้าใจที่สอดคล้องกับเนื้อหา เป็นการสร้างประสบการณ์ ผ่านการเล่นและการปฏิบัติให้เห็นจริงควบคู่กับการพัฒนาทักษะการคิด ตั้งคำถาม การสืบค้น การรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อค้นพบใหม่ๆ และเด็กต้องการโอกาสนำเสนอผลงานที่ผ่านการคิดที่เหมาะสมกับระดับ พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มระดับการศึกษาปฐมวัย

การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มระดับการศึกษาปฐมวัยผ่านการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Active Learning) มี ความสำคัญต่อการพัฒนาสำหรับเด็กปฐมวัยในด้านต่างๆดังนี้

1. พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ทักษะการคิด ทักษะทางคณิตศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิด วิเคราะห์ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและทักษะทางสังคม
2. ส่งเสริมการทำกิจกรรมแบบบูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และ วิศวกรรมศาสตร์ซึ่งเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ด้วยตนเองในหัวข้อเรื่องที่เรียนรู้และสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อพัฒนากำลังคนของประเทศตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย
3. กระบวนการเรียนรู้เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เป็นหัวข้อเรื่องในชีวิตจริงของเด็ก สอดคล้องกับปรัชญา และแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยตั้งคำถาม สืบค้นโดยใช้ ความสามารถในการสังเกต ช่วยเด็กคิดเกี่ยวกับกระบวนการในการทำงานของตน
4. ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากที่สุด การจัดกิจกรรมเป็นการทำงาน แบบร่วมมือผ่านลักษณะกิจกรรมที่หลากหลาย ฝึกความมีวินัยและสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมใน กระบวนการทำงานแบบร่วมมือ
5. จัดบรรยากาศในชั้นเรียนส่งเสริมการกล้าแสดงออก การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
6. ส่งเสริมให้เด็กรักและเห็นคุณค่าของการเรียนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์

การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็ม (STEM) เริ่มต้นตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัยเมื่อพิจารณาจาก ประสบการณ์ของเด็กปฐมวัยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องสาขาวิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และวิศวกรรมศาสตร์ ดังนี้

วิทยาศาสตร์ เด็กปฐมวัยให้ความสนใจเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์โดยธรรมชาติของเด็กปฐมวัยเป็นนัก สำรวจสนใจธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมต่างๆรอบๆตัว สังเกตและตั้งคำถาม อะไร ทำไม อย่างไรเกี่ยวกับ วิทยาศาสตร์ กายภาพ อาทิ ลักษณะของวัตถุที่มีน้ำหนัก รูปร่าง ขนาด พื้นผิว สีรูปทรง อุณหภูมิโดยใช้ ประสาทสัมผัส การเคลื่อนที่และแรงจากการผลัก การเป่าและการยก เด็กปฐมวัยเรียนรู้ชีวิตของพืชและสัตว์ ในสภาพแวดล้อม

คณิตศาสตร์ สำหรับความสนใจด้านคณิตศาสตร์ในเด็กปฐมวัยเกี่ยวข้องกับเรื่อง การจำแนก รูปร่าง รูปทรง(พื้นฐานเรขาคณิต) การเปรียบเทียบ และการวัด การจัดลำดับ การนับจำนวนและการใช้ตัวเลข การรวมเข้าด้วยกัน การหยิบออก และการแบ่งสิ่งของให้เพื่อน การเรียนรู้คณิตศาสตร์ส่วนใหญ่เรียนรู้ผ่านการเล่น

สำหรับพีชคณิตในระดับปฐมวัยเรียนรู้จาก การจำแนก และการแบ่งประเภทหรือเรียกว่าการจัดหมวดหมู่ของวัตถุ ส่วนเรื่องเรขาคณิตนั้นเด็กปฐมวัยเรียนรู้เกี่ยวกับ มิติ ตำแหน่ง ผ่านการเล่นบล็อก และการเล่นอื่นๆ

เทคโนโลยี เด็กปฐมวัยเรียนรู้ผ่านเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันและของเล่นต่างๆที่เป็นเทคโนโลยีซึ่งเด็ก การเรียนรู้ผ่านการเล่น เช่น รถยนต์ เครื่องบิน เรือยนต์ต่างๆ การมีประสบการณ์จากสิ่งของเครื่องใช้ที่เป็น เทคโนโลยีในบ้าน เช่น การถ่ายภาพ การดูบันทึกภาพด้วยวิดีโอ การดูโทรทัศน์ การใช้คอมพิวเตอร์ การใช้ โทรศัพท์มือถือ สمارตโฟน นอกจากนี้เด็กปฐมวัยมีประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีผ่านการปรุงอาหารของคุณ แม่ เช่น เครื่องคั้นน้ำผลไม้ เครื่องผสมอาหาร เครื่องตีไข่ เครื่องปั่น หม้อหุงข้าว ตู้เย็น กาต้มน้ำไฟฟ้า เตารีด ผ้า เตอบ เต่าปิ้ง มีด จักรเย็บผ้า สำหรับการเรียนรู้ผ่านการใช้เทคโนโลยีในชั้นเรียน และจากอุปกรณ์ ประกอบการทดลองง่ายๆ ได้แก่ แว่นขยาย กล้องจุลทรรศน์ หลอดหยด เข็มทิศ ลูกตุ้มนาฬิกาสำหรับวาดภาพ กังหันลม

วิศวกรรมศาสตร์ เด็กปฐมวัยมีประสบการณ์ผ่านงานทางวิศวกรรม-ศาสตร์ในชีวิตประจำวันจาก สิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น การสร้างสะพาน การทำพื้นให้เอียงแบบสะพาน การทำถนนที่ส่งผลต่อความเร็วของ รถ ทำถนนที่มีความโค้ง ลาดชัน ถนนที่มีลูกระนาด การสร้างลิฟต์ หรือบันไดเลื่อน การสร้างรถที่มีล้อและเพลลา

- **STEAM Design Process** เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้บูรณาการองค์ความรู้ 4 สหวิทยาการ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และ คณิตศาสตร์ หรือที่เรียกว่า สะเต็มศึกษา (STEM Education) และเพิ่มศิลปะ (Art) จึงกลายมาเป็นคำว่า STEAM กิจกรรมการเรียนรู้เป็นแบบ Design Thinking โดยเริ่มจากการตรวจสอบปัญหา การแก้ไขปัญหา วางแผนอย่างละเอียด และการทดสอบ และปรับปรุงแก้ไขมุ่งพัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และทำงานอย่างเป็นระบบ+ทักษะด้านสังคม และอารมณ์ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยง ความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง และการทำงาน

ขั้นตอน Steam Design Process

1. **คำถาม (Ask)** ผู้เรียนทำความเข้าใจและตีความปัญหาเพื่อค้นหาสาเหตุ
2. **จินตนาการ (Imagine)** ผู้เรียนระดมความคิด เพื่อหารูปแบบหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย
3. **วางแผน (Plan)** เป็นการจัดทำแผนในการแก้ไขปัญหา กำหนดรายละเอียด และจัดทำรายการวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน
4. **สร้างสรรค์ (Create)** ผู้เรียนลงมือดำเนินงานตามแผนให้สร้างสรรค์และเกิดผลหลากหลายรูปแบบ เช่น แบบจำลองหนังสือ การโฆษณาเผยแพร่ เป็นต้น เป็นกำหนดลำดับขั้นตอนของการสร้างชิ้นงานหรือวิธีการแล้วลงมือสร้างชิ้นงานหรือพัฒนาวิธีการเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา
5. **คิดสะท้อนและออกแบบใหม่ (Reflect&Redesign)** การวิเคราะห์คุณภาพผลงาน ประเมินผลการดำเนินงานการรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้อื่นเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุง

- การจัดการเรียนรู้คุณค่าพระวรสาร 21 ประการ

คุณค่าพระวรสาร คือ คุณค่าที่พระเยซูสั่งสอน และเจริญชีวิตเป็นแบบอย่างแก่บรรดาสานุศิษย์และประชาชน ดังที่มีบันทึกในพระคัมภีร์ ตอนที่มิชื่อเรียกว่า “พระวรสาร” ซึ่งแปลว่า “ข่าวดี” คำว่า “ข่าวดี” หมายถึงข่าวดีแห่งความรอดพ้น ของมนุษย์จากทุกข์ (อิสยาห์ 61:1) (ลูกา 4:16-18) (อิสยาห์ 35:4-6) (ลูกา 7:22) และข่าวดีแห่งความรักของพระเจ้าผู้รักมนุษย์ จนกระทั่งประทานพระบุตรของพระองค์มาบังเกิดเป็นมนุษย์เพื่อไถ่แสดงพระองค์ และแสดงพระธรรมแก่มนุษย์ และทำการกอบกู้มนุษย์ให้พ้นจากทุกข์ อัศจรรย์ต่างๆ พระเยซูทรงสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขนเพื่อไถ่กู้มนุษย์ให้รอดพ้นจากบาป และทรงกลับคืน

พระชนชีพเพื่อบันดาลให้มนุษย์ได้รับชีวิตนิรันดร (ยอห์น 3:16)

1. ความเชื่อศรัทธา (Faith)
2. ความจริง (Truth)
3. การไตร่ตรอง/ภาวนา (Reflection / Prayer)
4. มโนธรรม / วิจารณ์ญาณ / ความกล้าหาญเชิงศีลธรรม (Conscience / Discernment /
5. อิสระภาพ (Freedom)
6. ความยินดี (Joy)
7. ความเคารพ / ศักดิ์ศรี (Respect / Dignity)
8. ความสุภาพถ่อมตน (Humility)
9. ความซื่อตรง (Honesty)
10. ความเรียบง่าย / ความพอเพียง (Simplicity / Sufficiency)
11. ความรัก (Love)
12. เมตตา (Compassion)
13. ความกตัญญูรู้คุณ (Gratitude)
14. การงาน / หน้าที่ (Work / Duty)
15. การรับใช้ (Service)
16. ความยุติธรรม (Justice)
17. สันติ / การคืนดี (Peace / Reconciliation)
18. อภัย (Forgiveness)
19. ความเป็นหนึ่ง / ความเป็นชุมชน (Unity / Community)
20. การพิศเพ่งสิ่งสร้าง / รักษาธรรมชาติ (Wonder / Conservation)
21. ความหวัง (Hope)

- การจัดประสบการณ์โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

ห้องเรียนที่จะจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานควรมีการจัดวางวรรณกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยจำนวน 8-10 เท่าของจำนวนเด็ก มีการปรับเปลี่ยนหนังสือที่จัดแสดงตามหน่วยการเรียนรู้ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ครูต้องมีการจัดกิจกรรมเนื่องจากการอ่านที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ จัดเวลาให้เด็กมีโอกาสเลือกอ่านอย่างอิสระตามโอกาสสิ่งที่สำคัญ คือ ครูต้องอ่านออกเสียงให้เด็กฟังทุกวันทั้งใน

ลักษณะกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย หากครูสังเกตว่าเด็กสนใจวรรณกรรมเรื่องใดเป็นพิเศษให้นำวรรณกรรมเรื่องนั้นมาใช้ในการออกแบบหน่วยการจัดประสบการณ์ หากเด็กสนใจวรรณกรรมมากกว่า 1 เรื่อง ครูอาจใช้การอภิปรายร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปว่าจะนำวรรณกรรมเรื่องใดมาใช้ในการจัดประสบการณ์ต่อไป โดยในช่วยหน่วยการจัดประสบการณ์โดยการใช้วรรณกรรมเป็นฐานสามารถดำเนินการดังนี้

1. อ่านวรรณกรรมให้เด็กฟัง โดยแนะนำชื่อเรื่อง แนะนำชื่อผู้แต่ง และผู้วาดภาพ แล้วจึงอ่านให้เด็กฟังโดยใช้น้ำเสียง และท่วงทำนองที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง เพื่อให้เด็กได้รับอารมณ์ของเรื่อง และสนทนากับเด็กเพื่อเชื่อมโยงเรื่องราวกับชีวิตประจำวันของเด็ก

2. กระตุ้นให้เด็กสนทนาเกี่ยวกับตัวละคร วัตถุสิ่งของ ฉาก หรือสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับวรรณกรรม โดยใช้คำถามหลายๆ ระดับ ทั้งความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ การถามคำถามจะกระตุ้นให้เด็กคิดถึงเรื่องราวที่ได้รับฟังมาได้โดยตรงและทบทวนเกี่ยวกับนิทาน รวมทั้งได้สำรวจความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับนิทานด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับเด็กในการคิด หรือทำกิจกรรมในช่วงต่อไป

3. วางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการลงมือกระทำร่วมกับเด็ก และผู้ปกครอง โดยถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้จากเด็กและผู้ปกครอง เพื่อออกแบบกิจกรรมที่สัมพันธ์กับวรรณกรรมและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา กิจกรรมที่จัดควรมีความหลากหลาย ทำท่ายเหมาะสมกับวัย ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านของเด็ก และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม โดยมีศิลปะและละครเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดประสบการณ์

ตัวอย่างกิจกรรมที่จัดประกอบด้วยการวิเคราะห์ตัวละคร การวิเคราะห์สถานการณ์จากเรื่อง การจัดทำวัตถุสิ่งของ อุปกรณ์ประกอบฉากหรือเครื่องแต่งกายที่สัมพันธ์กับเรื่อง การเล่นเกมสร้างสรรค์ การจัดโต๊ะนิทาน การทำหนังสือนิทาน การทำศิลปะแบบร่วมมือ การประดิษฐ์และการสร้าง การเคลื่อนไหวและจังหวะ เพลง คำคล้องจอง การประกอบอาหาร การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ เกมการศึกษา ฯลฯ โดยระหว่างการจัดกิจกรรมในขั้นนี้ครูอาจอ่านวรรณกรรมให้เด็กฟังเพื่อการทบทวน หรือเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ สิ่งที่เราไม่ควรละเลยคือการจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนให้สัมพันธ์กับเรื่องโดยให้เด็กมีส่วนร่วม

4. จัดนิทรรศการแสดงสิ่งที่เด็ก ๆ เรียนรู้ โดยทบทวนกิจกรรมที่จัดแล้วร่วมกับเด็ก ให้เด็กช่วยกันคัดเลือกสิ่งที่ต้องการนำเสนอให้ผู้อื่นรับรู้เกี่ยวกับวิธีการที่เด็กเรียนรู้ และสิ่งที่เด็กเรียนรู้ และร่วมกันจัดนิทรรศการ การจัดนิทรรศการจะช่วยให้เด็กได้จัดระบบความคิด เพื่อหาทางนำเสนอสิ่งที่ตนได้

- การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะทางสมอง EF(Executive Function) เด็กในศตวรรษที่ 21

ทักษะสมอง (EF = Executive Functions) คือ ความสามารถระดับสูงของสมองที่ใช้ในการควบคุมความคิด อารมณ์ แลการกระทำ เพื่อไปให้ถึงเป้าหมาย ซึ่งบางครั้งก็อาจเรียกทักษะ EF ทักษะการคิดเชิงบริหาร

ทักษะ EF ทำหน้าที่เกี่ยวกับทักษะการคิด และเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้มนุษย์มีความแตกต่างจากสัตว์ ช่วยให้เด็กเรียนรู้การปฏิบัติตนอยู่ในวินัย นำพาตนเองให้ประสบความสำเร็จ มีความสุข สามารถควบคุมอารมณ์ได้ตามวัย อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และเป็นสิ่งที่ทำให้คนประสบความสำเร็จในชีวิตตามแบบของตน มีงานวิจัยมากมายยืนยันว่า เด็กที่มี EF ดีจะมีการเรียนดี และมีชีวิตดีไปด้วย

ทักษะ EF ทำให้เด็กมีสมาธิจดจ่อ มีความจำดี วางแผนเป็น ทำสิ่งต่างๆอย่างเป็นระบบ ทำงานเสร็จทันเวลา ปรับตัวเป็นพร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ แก้ปัญหาเป็น ประเมินตนเองและปรับปรุงตนเองหรืองานของตนได้ อุดหนุนรอยได้ มีความพยายาม มีความมุ่งมั่น ควบคุมตนเองให้สิ่งที่เหมาะสมควร แสดงออกกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม รู้จักเคารพให้เกียรติผู้อื่น อยู่ร่วมกับคนอื่นได้ องค์ประกอบของทักษะ EF แบ่งออกเป็น 9 ด้าน และแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ 3 ทักษะ ดังนี้

กลุ่มทักษะพื้นฐาน

1. ความจำเพื่อใช้งาน (Working Memory) – การจำข้อมูลและจัดการกับข้อมูล คิดเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม และประมวลผลเพื่อนำไปใช้งานต่อ
2. การยั้งคิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control) – หยุดคิดและไตร่ตรองก่อนทำหรือพูด พิจารณาข้อมูลต่าง ๆ และรู้จักชะลอความอยาก
3. การยืดหยุ่นความคิด (Shift/Cognitive Flexibility) – ปรับความคิดเมื่อเงื่อนไขหรือสถานการณ์เปลี่ยนไป รู้จักคิดนอกกรอบ และเห็นวิธีการรวมทั้งโอกาสใหม่ ๆ

กลุ่มทักษะกำกับตนเอง

4. การจดจ่อใส่ใจ (Focus/Attention) – มีสมาธิต่อเนื่อง จดจ่อในสิ่งที่ทำ
5. การควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) – จัดการกับอารมณ์และแสดงออกได้อย่างเหมาะสม มีความมั่นคงทางอารมณ์ ไม่ใช่ใช้อารมณ์แก้ปัญหา
6. การติดตามประเมินตนเอง (Self-Monitoring) – รู้ว่าตัวเองทำอะไรอยู่ ทบทวนการกระทำและสะท้อนผลการกระทำของตนเองได้ แก้ไขเมื่อพบข้อบกพร่อง

กลุ่มทักษะการปฏิบัติ

7. การริเริ่มและลงมือทำ (Initiating) – มีความคิดริเริ่ม คิดนอกกรอบได้ ตัดสินใจลงมือทำด้วยตัวเอง ไม่ต้องให้ใครเตือน
8. การวางแผนและจัดระบบดำเนินการ (Planning and Organising) – ตั้งเป้าหมาย วางแผนเป็นขั้นตอน จัดลำดับความสำคัญ ดำเนินการอย่างเป็นระบบ รู้จักบริหารเวลาและทรัพยากร
9. การมุ่งเป้าหมาย (Goal-Directed Persistence) – มีแรงจูงใจและความพยายามเพื่อทำตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จ มีความมุ่งมั่นอดทน พร้อมฝ่าฟันอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ ทนต่อความยากลำบากได้

- **การจัดการเรียนรู้บูรณาการ READ Model** รูปแบบ READ เป็นรูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยที่ผู้เขียนสร้างและพัฒนาขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีทางการศึกษา ผ่านการทดลองใช้โดยครูปฐมวัยซึ่งนำมาประยุกต์การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน เป็นทางเลือกหนึ่งให้ครูนำไปใช้เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยได้

ขั้นการอ่าน (Reading = R) หมายถึง ขั้นตอนที่เด็กมีประสบการณ์อ่าน ทั้งกิจกรรมที่ครูอ่านให้ฟังและการมีประสบการณ์ในการอ่านด้วยตนเอง เพื่อให้เด็กมีพื้นฐานกระบวนการอ่าน รู้จักหนังสือ รักหนังสือ และรู้จักวิธีการใช้หนังสือ ด้วยวิธีการอ่าน 3 วิธี ได้แก่ การอ่านให้ฟัง การอ่านร่วมกับครู และการอ่านโดยใช้ภาษาของตนเอง รวมถึงการใช้เทคนิคการอ่านที่สนุกสนาน เช่น อ่านไปร้องไป อ่านไปเล่นไป

ขั้นขยายความเข้าใจ (Expanding = E) หมายถึง ขั้นตอนที่เด็กขยายความเข้าใจด้วยการสนทนาและเชื่อมโยงเรื่องราวในหนังสือกับประสบการณ์ของเด็ก เพื่อให้เด็กมีพื้นฐานกระบวนการอ่าน มีความเข้าใจเรื่อง เข้าใจความหมายของคำศัพท์ เห็นคุณค่าของเรื่องทีอ่านว่ามีความหมายต่อตนเอง รู้จักวิธีการใช้หนังสือ รู้สำรึกหนังสือและมีความผูกพันกับหนังสือ ครูสนทนาเกี่ยวกับหนังสือและเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของเด็ก สนทนาเกี่ยวกับตัวละคร โครงเรื่อง สถานที่และเวลาของเรื่อง แก่นสาระของเรื่อง ค้นคว้าหาความรู้และเก็บข้อมูลด้วยการทัศนศึกษา ถ่ายภาพ คุวิตทัศน์ หาข้อมูลจากเว็บไซต์ การพัฒนาทักษะวิชาการ ทดลอง เล่นเกมการศึกษา เล่นเกม ร้องเพลงและเคลื่อนไหว ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นความรู้สึกเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของเด็กกับเรื่องทีอ่าน โดยใช้คำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด

ขั้นกิจกรรมต่อเนื่อง (Activity = A) หมายถึง ขั้นตอนที่เด็กทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทีอ่านเพื่อให้เด็กมีความเข้าใจเรื่อง เข้าใจความหมายของคำศัพท์อย่างเป็นรูปธรรม และเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งทีมีอยู่ในหนังสือกับสิ่งทีมีอยู่ในชีวิตจริง ครูส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมทีเกี่ยวข้องทีเรื่อง ทั้งกิจกรรมทีครูเป็นผู้นำ และกิจกรรมทีครูจัดเตรียมอุปกรณ์ให้เด็กปฏิบัติเองโดยอิสระ ได้แก่ การทำกิจกรรมทีเชื่อมโยง ศิลปะ วิทยาศาสตร์ ภาษา คณิตศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี

ขั้นแสดงผลงาน (Display = D) หมายถึง ขั้นตอนที่เด็กนำผลงานทีทำในขั้นกิจกรรมต่อเนื่อง มานำเสนอหน้าชั้นเรียนและจัดแสดงควบคู่กับหนังสือ ครูส่งเสริมให้เด็กนำผลงานมาเสนอหน้าชั้นเรียนและจัดแสดงควบคู่หนังสือ ด้วยรูปแบบต่างๆ เช่น แสดงละคร ดนตรี งานศิลปะ บันทึกลงคลิปวิดีโอ จัดนิทรรศการ

- **การจัดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดไฮสโคป** หลักการของไฮสโคปสามารถสรุปเป็นแผนภูมิภาพ “วงล้อแห่งการเรียนรู้” (High/Scope Wheel of Learning) ดังนี้

การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning) ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเด็ก การเรียนรู้แบบลงมือกระทำจะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพมากทีสุดในกิจกรรมทีพัฒนาเด็กอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการ การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ หมายถึง การเรียนรู้ซึ่งเด็กได้จัดกระทำกับวัตถุ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ความคิด และเหตุการณ์ จนกระทั่งสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ ได้แก่

1. สื่อ (Materials) ในห้องเรียนทีเด็กเรียนรู้แบบลงมือกระทำจะมีเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ทีหลากหลายเพียงพอและเหมาะสมกับระดับอายุของเด็ก เด็กต้องมีโอกาสและมีเวลาเพียงพอทีจะเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างอิสระ เมื่อเด็กใช้เครื่องมือ หรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เด็กจะมีโอกาสเชื่อมโยงการกระทำต่าง ๆ การเรียนรู้ในเรื่องของความสัมพันธ์ และมีโอกาสในการแก้ปัญหามากขึ้นด้วย

2. การสัมผัส (Manipulation) การเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำเป็นเรื่องทีเกี่ยวข้องทีประสาทสัมผัสทั้งกายและใจ การให้เด็กได้สำรวจและจัดกระทำกับวัตถุโดยตรงทำให้เด็กรู้จักวัตถุ หลังจากทีเด็กคุ้นเคยกับวัตถุแล้วเด็กจะนำวัตถุต่าง ๆ มาเกี่ยวข้องกันและเรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ ผู้ใหญ่มีหน้าที่จัดให้เด็กค้นพบความสัมพันธ์เหล่านี้ด้วยตนเอง

3. การเลือก (Choice) เด็กจะเป็นผู้ริเริ่มกิจกรรมจากความสนใจและความตั้งใจของตนเอง เด็กเป็นผู้เลือกวัสดุอุปกรณ์และตัดสินใจว่าจะใช้วัสดุอุปกรณ์นั้นอย่างไร การทีเด็กมีโอกาสเลือกและตัดสินใจทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าได้รับการถ่ายทอดความรู้จากผู้ใหญ่ ดังนั้น ผู้ใหญ่ทีตระหนักถึงความสำคัญเรื่อง

การเลือกและการตัดสินใจ ต้องจัดให้เด็กมีอิสระที่จะเลือกได้ตลอดทั้งวัน ขณะที่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ไม่ใช่เฉพาะในช่วงเวลาเล่นเสรีเท่านั้น

4. ภาษาและการคิด (Child language & thought) เด็กได้อธิบายว่าตนกำลังทำอะไร และเข้าใจอย่างไรมีโอกาสพูดสื่อสารและด้วยภาษาท่าทางขณะคิดเกี่ยวกับการกระทำ และขยายความคิดของตนเพื่อรับรู้สิ่งใหม่

5. การสนับสนุนจากผู้ใหญ่ (Adult scaffolding) หมายถึงการที่ผู้ใหญ่สนับสนุนการคิด และท้าทายกระตุ้นให้เด็กพยายาม และช่วยเด็กขยายหรือสร้างงานของตนโดยการพูดกับเด็กเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กกำลังทำ ร่วมกันในการเล่น และช่วยให้เด็กเรียนรู้การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่และเด็ก (Adult-Child Interaction) การเรียนรู้แบบลงมือกระทำนั้นจะประสบความสำเร็จได้เมื่อผู้ใหญ่และเด็กมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ไฮสโคปจึงเน้นให้ ผู้ใหญ่สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น และปลอดภัยให้แก่เด็ก การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กนั้นเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับเด็ก เด็กจะกล้าพูดกล้าแสดงออก และกล้าปรึกษาปัญหา ผู้ใหญ่จะต้องใส่ใจแม้แต่เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ และไม่เบียดเบียนที่จะตอบคำถามของเด็ก หรือป้อนคำถามให้เด็กเกิดความคิด จินตนาการ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กนั้นนับได้ว่ามีคุณค่ามากกว่าการยกย่อง ชมเชย การให้รางวัล

การจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ (Learning Environment) การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญต่อการพัฒนาและการเรียนรู้ของเด็ก ตามหลักการของไฮสโคปถือว่สิ่งแวดล้อมเป็นเสมือนครูคนที่ 3 และเป็นส่วนหนึ่งของวงล้อการเรียนรู้ซึ่งมีสาระครอบคลุม 3 เรื่อง ได้แก่ พื้นที่ สื่อ และการจัดเก็บ เป็นต้น

กิจวัตรประจำวัน (Daily Routine) การวางแผนกิจวัตรประจำวันของไฮสโคปมีความสม่ำเสมอเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ ซึ่งทำให้เด็กสามารถคาดได้ว่าช่วงเวลาต่อไปเป็นกิจกรรมใดและทำให้เด็กสามารถจัดการควบคุมได้ว่าต้องทำอะไรในกิจกรรมแต่ละช่วงด้วยตนเองกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กของไฮสโคป รวมถึงกระบวนการวางแผน ปฏิบัติ ทบทวน (Plan-do-review process) กิจกรรมกลุ่มย่อย กิจกรรมกลุ่มใหญ่ กิจกรรมกลางแจ้ง ตลอดจนการดำเนินกิจวัตรประจำวันดำเนินถึงช่วงต่อระหว่างกิจกรรม และเน้นโอกาสของการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ เด็กและครูได้สร้างความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

กระบวนการวางแผน-ปฏิบัติ-ทบทวน หัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบไฮสโคป ประกอบด้วย 3 กระบวนการ ได้แก่

1. การวางแผน (Plan) คือ กระบวนการคิดของเด็กเกี่ยวกับเป้าหมายที่จะกำหนดการกระทำที่คาดหวัง การวางแผนของเด็กขึ้นอยู่กับอายุความสามารถทางการสื่อสารและการใช้ภาษา เด็กอาจวางแผนโดยการกระทำท่าทางหรือคำพูด การวางแผนมีความสำคัญเนื่องจากการสนับสนุนความคิด การเลือกและการตัดสินใจของเด็กที่ชัดเจน ส่งเสริมความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองของเด็กและความรู้สึกในการควบคุมตนเอง ทำให้เด็กมีความสนใจการเล่นที่ได้วางแผนไว้ ส่งเสริมพัฒนาการการเล่นที่มีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น ในช่วงการวางแผนเด็กจะได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อถึงความตั้งใจ การวางแผนของเด็กอาจมีทั้ง แผนงานที่ไม่ชัดเจน คือ เด็กสามารถบอกได้เพียงว่าจะเลือกมุมใดแต่ยังไม่มีความพอใจว่าต้องการทำอะไร แผนงานที่เป็นกิจวัตรเด็กบอกได้ว่าจะเลือกเล่นมุมใด และมีภาพในใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับประสบการณ์ หรือควรใช้วัสดุอุปกรณ์ในแต่ละมุมอย่างไร แผนงานที่มีความละเอียดชัดเจน คือเด็กสามารถวางแผนงานที่มีความซับซ้อน ซึ่งจะกล่าวถึงกิจกรรมกระบวนการ หรือวัสดุ

อุปกรณ์ที่เป็นเป้าหมายหรือผลผลิตเด็กจะได้วางแผนที่หลากหลายตลอดเวลาได้สร้างแผนงานจริง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นในขณะที่ทำงาน ครูสามารถสนับสนุนการวางแผนของเด็กได้โดยการสังเกตลักษณะแผนงานของเด็กแต่ละคน วางแผนกับเด็กอย่างใกล้ชิด จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และประสบการณ์ที่ช่วยทำให้เด็กมีความสนใจในการวางแผน สนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล เกี่ยวกับแผนงานของเด็ก ทั้งนี้ วิธีที่เด็กใช้วางแผนอาจมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

2. การปฏิบัติ / การทำงาน (Do / Work time) การทำงานเป็นช่วงเวลาที่เด็กได้ลงมือทำกิจกรรมตามแผนที่วางไว้อย่างอิสระตามเวลาที่กำหนด การทำงานเป็นช่วงที่เด็กได้ปฏิบัติตามสิ่งที่ตั้งใจไว้ ค้นพบความคิดใหม่ ๆ เป็นช่วงที่เด็กต้องเลือกและตัดสินใจใช้วัสดุอุปกรณ์ บริเวณ และขั้นตอนในการเล่น ดังนั้นการเล่นอย่างอิสระจึงเป็นการพัฒนา และสร้างการเรียนรู้ของเด็กที่มีความสนุกสนานและสร้างสรรค์อย่างเป็นธรรมชาติ โดยคุณครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะ ให้คำแนะนำ คอยสังเกต เรียนรู้ และสนับสนุนการเล่นของเด็กในช่วงการ

3. การทบทวน (Recall time) คือ กระบวนการที่เด็กได้สะท้อนผลงานของตนเองที่ได้ลงมือทำผ่านการพูดคุย หรือแสดงผลงานต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้ และผลที่ได้รับ ได้พูดคุยกับผู้อื่น เกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง เป็นโอกาสที่เด็กจะได้ฝึกการเล่าเรื่องการบรรยาย ครูควรสนทนากับเด็กเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานของเด็กโดยไม่เร่งรีบ เชิญชวนให้เด็กพูดคุย เช่น ให้เด็กเสนอความคิดเห็น ถามคำถามปลายเปิด ฟังเด็กอย่างตั้งใจ และครูสามารถเสนอความคิดเห็นเพื่อให้การทบทวนดำเนินต่อไปได้

การประเมิน (Assessment) ในโปรแกรมไฮสโคป การประเมินถือเป็นงานโดยตรงของครูที่จะต้องตั้งใจปฏิบัติและเอาใจใส่อย่างเต็มที่ ครูไฮสโคปจะทำงานร่วมกันเป็นคณะ ในแต่ละวันครูทุกคนจะรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก ข้อมูลนี้ได้จากการสังเกตและการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กในกิจวัตรประจำวัน โดยครูจะจดบันทึกสั้น ๆ ตามสิ่งที่เห็น และได้ยินอย่างเที่ยงตรง สมาชิกครูที่ร่วมกันสอนจะมีการวางแผนประจำวันร่วมกันก่อนที่เด็กจะมาถึงโรงเรียน หรือหลังจากที่เด็กกลับบ้าน หรือในขณะที่เด็กนอนพักผ่อนตอนกลางวัน ครูจะแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้จากการสังเกตเด็ก ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านประสบการณ์สำคัญ และวางแผนสำหรับวันต่อไป

- **การป้องกันการทุจริต** ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 -2564) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต” ประกอบด้วย

กลยุทธ์ที่ 1 ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัยเป็นต้นไปให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมเพื่อต้านทุจริต

กลยุทธ์ที่ 3 ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต

กลยุทธ์ที่ 4 เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
1	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ	1. ความหมายของของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม 2. การจำแนกของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม	14

	ผลประโยชน์ส่วนรวม	<p>3. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม</p> <p>3.1 ของเล่น</p> <p>3.2 การรับประทานอาหาร</p> <p>3.3 การเข้าแถว</p> <p>3.4 การเก็บของใช้ส่วนตัว</p> <p>3.5 ทำงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>3.6 การแบ่งปัน</p> <p>3.7 การแต่งกาย</p> <p>3.8 การแปร่งฟันและการใช้น้ำอย่างถูกวิธี</p> <p>3.9 การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี</p> <p>4. ความหมายของระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ</p> <p>5. การแยกแยะระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ</p>	
2	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	<p>1. ความหมายของความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต</p> <p>2. การเก็บของเล่นให้เป็นระเบียบ</p> <p>3. ความละเอียดและไม่แย่ง หรือขโมยอาหารเพื่อน</p> <p>4. ความละเอียดและไม่แย่งคิวผู้อื่น</p> <p>5. การใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างถูกวิธี</p> <p>6. ความละเอียดและไม่แย่ง หรือขโมยของใช้ผู้อื่น</p> <p>7. ความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>8. การไม่ลอก หรือไม่นำผลงานของคนอื่นมาเป็นของตนเอง</p> <p>9. ความหมายของการแบ่งปัน</p> <p>10. พฤติกรรมการแบ่งปัน และปฏิบัติตน เป็นผู้ที่มีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริต</p> <p>11. การแต่งกายด้วยตนเองและการไม่นำเอาเครื่องแต่งกายของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง</p> <p>12. ความหมายของกิจวัตรประจำวัน</p> <p>13. ข้อดีและข้อเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน</p>	12
3	STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต	<p>1. Sufficient : ความหมายของความพอเพียง</p> <p>2. Transparent : ความหมายของความโปร่งใส</p> <p>3. Realise/Knowledge : ความหมายของการตื่นรู้และความรู้</p> <p>4. Onward : ความหมายของการมุ่งไปข้างหน้า</p> <p>5. Generosity : ความหมายของความเอื้ออาทร</p> <p>6. ความหมายของการต้านทุจริต</p>	9

		7. การรับประทานอาหารที่สอดคล้องกับ STRONG 8. การช่วยเหลือเพื่อนที่สอดคล้องกับ STRONG 9. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG	
4	พลเมืองกับความรับผิดชอบ ต่อสังคม พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อสังคม	1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (การแปรงฟัน, การแต่งกาย, การรับประทานอาหารเช้า) 2. ความรับผิดชอบต่อสังคม (การเก็บขยะ, ทำความสะอาดใน ห้องเรียน)	5
		รวม	40

* หมายเหตุ การจัดประสบการณ์แต่ละกิจกรรมจะใช้เวลาประมาณ 20 นาที

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ จัดดังนี้

1. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการของเด็กเพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ
2. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ คือให้เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าได้ คิดแก้ปัญหาด้วยตัวเอง
3. จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะ และสาระการเรียนรู้
4. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดวางแผน ตัดสินใจได้ลงมือกระทำและนำเสนอความคิดเห็น
5. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน
6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ และแหล่งการเรียนรู้หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก
7. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี ทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอไปตามความเหมาะสมกับวัยและความต้องการของเด็ก
8. จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ตามวัยของเด็ก
9. ประเมินการเจริญเติบโต และพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
10. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

การจัดสภาพแวดล้อม

หลักการสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อม หรือสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ คือ ต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข โรงเรียนราษฎร์บำรุงศิลป์ ระดับปฐมวัย ได้แบ่งเนื้อที่ที่เหมาะสม ดังนี้

1. พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและครู

- 1.1 ที่แสดงผลงานของเด็ก
- 1.2 ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก

- 1.3 ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวเด็ก
- 1.4 ที่เก็บเครื่องใช้ของครู
- 1.5 ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอน หรือสิ่งที่เด็กสนใจ

2. พื้นที่ปฏิบัติการ และการเคลื่อนไหว พื้นที่นี้จะใช้ที่ว่างกลางห้องเรียน

3. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ มุมเหล่านี้โรงเรียนได้จัดให้มีของเล่นไว้เพียงพอต่อความต้องการของเด็ก โดยมีการผลิตเปลี่ยนของเล่นตามมุมทุกสัปดาห์ และให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมของเล่นมุมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดให้เด็ก ได้แก่

- 3.1 มุมบล็อก จัดให้มีบล็อกไม้ขนาดและรูปร่างแตกต่างกันสำหรับเด็กได้นำมาต่อประกอบกันเป็นสิ่งที่ต่างๆ ตามจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง
- 3.2 มุมหนังสือ จัดให้มีหนังสือที่มีรูปภาพสีสันสวยงาม ที่ใช้ประกอบในการเล่านิทาน มีแบบฝึกเขียนพยัญชนะไทย
- 3.3 มุมบทบาทสมมติ มุมนี้จะจัดแยกเป็นมุมย่อย ได้แก่ มุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า
- 3.4 มุมวิทยาศาสตร์ ได้จัดรวบรวมสิ่งของต่างๆ ที่เด็กสนใจมาจัดไว้
- 3.5 มุมศิลปะ จัดให้มี สีน้ำ สีเทียน พู่กัน วัสดุปั้นปูนปลาสเตอร์ ดินน้ำมัน ให้เด็กได้แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มที่

4. พื้นที่นอกห้องเรียน

- 4.1 สนามเด็กเล่น ประกอบด้วยเครื่องเล่นประเภทปีนป่าย ทรงตัว สนุกสนาน มีพื้นที่สำหรับวิ่งเล่น เพียงพอ และไม่เกิดอันตรายต่อเด็ก
- 4.2 ที่พักผ่อน ได้จัดโต๊ะเก้าอี้ที่ร่มไม้ ที่เพียงพอสำหรับเด็ก
- 4.3 บริเวณธรรมชาติ มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัวตามฤดูกาล

สื่อ

สื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวเนื้อหาจากผู้ส่งไปยังผู้รับในการเรียนการสอน สื่อเป็นตัวกลางนำความรู้จากผู้สอนสู่เด็ก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรมที่เด็กเข้าใจง่าย เรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้ และค้นพบด้วยตัวเอง

สื่อประกอบการจัดกิจกรรม

โรงเรียนราษฎร์บำรุงศิลป์ ระดับปฐมวัย จัดให้มีสื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีสื่อทั้งที่เป็นประเภท 2 มิติ และ/หรือ 3 มิติ ทั้งที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อที่สะท้อนวัฒนธรรม สื่อเทคโนโลยี ที่ปลอดภัยต่อตัวเด็ก สื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อเริ่มต้นจาก สื่อของจริง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และสัญลักษณ์ ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจและความต้องการของเด็กที่หลากหลาย ตัวอย่างสื่อประกอบการจัดกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ
2. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ริปปิ้น แแถบผ้า ห่วง หวาย ถูทราย ฯลฯ

กิจกรรมเสรี / เล่นตามมุม

1. มุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่น ดังนี้

1.1 มุมบ้าน

- ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เต้า กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง
- เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระจกขนาดเห็นเต็มตัว ทีวี ตลับแป้ง
- เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่างๆที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชาย และหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช่แล้ว
- โทรศัพท์ เตารีดจำลอง ที่รีดผ้าจำลอง
- ภาพถ่าย และรายการอาหาร

1.2 มุมหมอ

- เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์ และอุปกรณ์การรักษาผู้ป่วย เช่น หูฟัง เสื้อคลุมหมอ
- อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

1.3 มุมร้านค้า

- กล่อง และขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้แล้ว
- อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

1.4 มุมบล็อก

- ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาด และรูปร่างต่างๆ กัน จำนวนตั้งแต่ 50 ชิ้นขึ้นไป
- ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
- ภาพถ่ายต่างๆ
- ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปทรง ขนาด

1.5 มุมหนังสือ

- หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำ และประโยคสั้นๆพร้อมภาพ
- ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- อุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื้อ พรม หมอน
- สมุดเซ็นยืมหนังสือกลับบ้าน
- อุปกรณ์สำหรับการเขียน

1.6 มุมวิทยาศาสตร์ หรือ มุมธรรมชาติศึกษา

- วัสดุต่างๆจากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่างๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ
- เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แวนขยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องชั่ง ฯลฯ

กิจกรรมสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุอุปกรณ์ ดังนี้

1. การวาดภาพ และระบายสี

- สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ 12)
- กระดาษ
- เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อน

2. การเล่นกับสี

- การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- การเทสี มี กระดาษ สีน้ำ
- การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

3. การพิมพ์ภาพ

- แม่พิมพ์ต่างๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- แม่พิมพ์จากวัสดุอื่นๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายาง ฯลฯ
- กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

4. การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่างๆ ไม้กวาดแป้ง ฯลฯ

5. การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่นๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็กปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

6. การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่างๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไม้ กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

7. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

8. การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

9. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็กๆ รูปทรงต่างๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการ

10. การสร้างรูป เช่นจากกระดานปักหมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หนังยางหรือเชือกผูกติด ให้เป็นรูปร่างต่างๆ

กิจกรรมเกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษา มีดังนี้

1. เกมจับคู่

- จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน

- จับคู่ภาพเงา
- จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- จับคู่ภาพส่วนเติมกับส่วนย่อย
- จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- จับคู่ภาพที่ซ้อนกัน
- จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- จับคู่ภาพสมมาตรกัน
- จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- จับคู่แบบอนุกรม

2. เกมภาพตัดต่อ

- ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

3. เกมจัดหมวดหมู่

- ภาพสิ่งต่างๆ ที่นำมาจัดเป็นพวกๆ
- ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน

4. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- โดมิโนภาพเหมือน
- โดมิโนภาพสัมพันธ์

5. เกมเรียงลำดับ

- เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- เรียงลำดับขนาด

6. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลอตโต)

7. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

8. เกมพื้นฐานบวกลบ

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมในวงกลม ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัว และสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า ฯลฯ
2. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ
3. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ
4. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรทัศน์ ฯลฯ

กิจกรรมกลางแจ้ง ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับป็นปาย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ
2. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ
3. ที่เล่นน้ำ เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวยกรอกน้ำ ตุ๊กตายาง ฯลฯ

การเลือกสื่อในการเรียนการสอน โรงเรียนราษฎร์บำรุงศิลป์ ระดับปฐมวัย เลือกใช้สื่อในระดับปฐมวัยดังนี้

1. เลือกวัสดุที่ใช้ ไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน
2. ขนาด ขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจจะทำให้ตกลงมาเสียหายแตก เป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่หรือสูงเกินไป และไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปอมหรือกลืนทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกปัดเล็ก ลูกแก้วเล็ก ฯลฯ
3. รูปทรง ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน
4. น้ำหนัก ไม่มีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจจะทำให้ตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัวเด็ก
5. ไม่ใช้สื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ
6. ไม่ใช้สื่อที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

การประเมินการใช้สื่อ

พิจารณาจากองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ผู้สอน เด็ก และสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อที่ช่วยให้นักเรียนรู้นั้นได้มากน้อยเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิต และการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้

1. สื่อที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพียงใด
2. เด็กชอบสื่อที่เพียงใด
3. สื่อที่ช่วยให้นักเรียนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่
4. สื่อที่ช่วยให้นักเรียนสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

การเก็บ รักษา และซ่อมแซมสื่อ

การจัดเก็บสื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กฝึกการสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม ส่งเสริมความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ ผู้สอนไม่ควรใช้การเก็บสื่อเป็นการลงโทษเด็ก โดยดำเนินการดังนี้

1. เก็บสื่อให้เป็นระเบียบ และเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะ ประเภทของสื่อ สื่อที่เหมือนกัน จัดเก็บหรือจัดวางไว้ด้วยกัน
2. วางสื่อในระดับสายตาของเด็ก เพื่อให้เด็กหยิบใช้ จัดเก็บได้ด้วยตนเอง
3. ภาชนะที่จัดเก็บสื่อควรโปร่งใส เพื่อให้เด็กมองเห็นสิ่งที่อยู่ภายในได้ง่าย และควรมีมือจับเพื่อให้สะดวกในการขนย้าย
4. ฝึกให้เด็กรู้ความหมายของรูปภาพหรือสื่อที่เป็นสัญลักษณ์แทนหมวดหมู่ ประเภทสื่อ เพื่อให้เด็กจะได้เก็บเข้าที่ได้ถูกต้อง การใช้สัญลักษณ์ควรมีความหมายต่อการเรียนรู้ของเด็ก สัญลักษณ์ควรใช้สื่อของจริง ภาพถ่ายหรือสำเนา ภาพวาด ภาพโครงร่าง หรือ ภาพประจักษ์ หรือบัตรคำติดคู่กับสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

5. ตรวจสอบสื่อที่ใช้แล้วทุกครั้งว่ามีสภาพสมบูรณ์ จำนวนครบถ้วนหรือไม่
6. ซ่อมแซมสื่อที่ชำรุด และทำเต็มสื่อที่ขาดหายไปให้ครบชุด

การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูล สภาพปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการ ใช้แนวทางการพัฒนาสื่อ ดังนี้

1. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก
2. รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือปิดฝุ่นให้สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย
3. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เอง และผ่านการทดลองใช้มาแล้วควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อ นั้น โดยลอกชื่อสื่อ ประโยชน์ และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้น และเก็บคู่มือไว้ในซอง หรือถุง พร้อมสื่อที่ผลิต
4. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้อเนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการ และเป็นของเล่น สนุกสนานเพลิดเพลิน

แหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก แหล่งเรียนรู้มีความสำคัญคือ เป็นแหล่ง การศึกษาตามความสนใจ และความต้องการตามอัธยาศัยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การสืบเสาะหาความรู้ การ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การสร้างเสริมประสบการณ์ด้วยประสบการณ์ตรง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สภาพแวดล้อมที่เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยขอเสนอแหล่งเรียนรู้ที่เป็นตัวอย่างแหล่งวิทยาการการเรียนรู้ ในชุมชน และกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดในชุมชน และธรรมชาติ ดังนี้ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น วัดในชุมชน โรงพยาบาลประจำอำเภอ สถานีตำรวจ พิพิธภัณฑ์ต่างๆ เป็นต้น แหล่งเรียนรู้ในชุมชนอีกประเภทหนึ่ง เป็น สถาบันของชุมชนที่มีอยู่ในวิถีชีวิต และการทำมาหากินในชุมชน เช่น โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญในวัด หรือ ศาสนสถาน ซึ่งเป็นสถานที่ทำบุญตามประเพณี ตลาด ร้านขายของชำ ซึ่งเป็นแหล่งชุมชนชาวบ้าน โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขประจำตำบล ล้วนเป็นห้องเรียนธรรมชาติที่เปิดกว้างสร้างบรรยากาศ และจินตนาการการเรียนรู้ ของเด็ก

หลักการ และจุดมุ่งหมาย

เพื่อให้เด็กมีความรักความภูมิใจในท้องถิ่น เต็มที่เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน สังคม และประเทศชาติ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องราวเกี่ยวกับชุมชนอำเภอเสนา และใกล้เคียง โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กมีความรัก ความภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. เพื่อให้เด็กมีความรัก และหวงแหนท้องถิ่นของตนเอง
3. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

แหล่งเรียนรู้ภายใน	แหล่งเรียนรู้ภายนอก
<ul style="list-style-type: none"> ◆ อาคารเรียนต่างๆ ◆ ห้องสมุด / ICT ◆ ห้องคอมพิวเตอร์ ◆ ห้องประชุม ◆ สวนเกษตร ◆ ห้องสหการ ◆ สนามเด็กเล่น ◆ สนามฟุตบอล 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วัดกระโตงทอง ◆ วัดบางนมโค ◆ สถานีตำรวจอำเภอเสนา ◆ โรงพยาบาลเสนา ◆ ตลาดบ้านแพน ◆ ห้างสรรพสินค้าโลตัส ◆ พิพิธภัณฑ์เจ้าสามพระยา ◆ พิพิธภัณฑ์ล้านของเล่น ◆ ตลาดโก้งโค้ง

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการ หมายถึง กระบวนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในขณะทำกิจกรรม แล้วจดบันทึกลงในเครื่องมือที่ผู้สอนสร้างขึ้นหรือกำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกในแต่ละครั้ง เป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3 – 6 ปี เป็นการพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็กต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราว หรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรมียึดหลัก ดังนี้

1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
2. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
3. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
4. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้

แบบทดสอบ

5. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูล และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสม และควรใช้กับเด็กอายุ 3 – 6 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

**แบบบันทึกรายการเพิ่มสะสมผลงาน
โรงเรียนราชภัฏรำรุงศิลป์ ระดับปฐมว้ย
ปีการศึกษา 2566**

ชื่อ.....ปฐมว้ยปีที่.....

ประเภท	รายการ	ภาคเรียนที่ 1				ภาคเรียนที่ 2				หมายเหตุ
		มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	
หลัก	แบบบันทึกพฤติกรรม	1	1	1		1	1	1		เทอมละ 3 ครั้ง
หลัก	ภาพเดนของเด็ก (ภาพถ่ายเพื่อสะท้อนพัฒนาการ)			1				1		เทอมละ 1 ชิ้น
หลัก	ผลงาน สีเทียน				1				1	เทอมละ 1 ชิ้น
หลัก	งานกรรไกร			1				1		เทอมละ 1 ชิ้น
หลัก	การเล่นบล็อก			1				1		เทอมละ 1 ชิ้น
หลัก	การวาดภาพคน		1					1		เทอมละ 1 ชิ้น
หลัก	พัฒนาการด้านภาษา				1				1	เทอมละ 1 ชิ้น
เลือก	ผลงาน สีน้ำ			1				1		เทอมละ 1 ชิ้น
เลือก	ผลงานที่เด็กชอบ				1				1	เทอมละ 1 ชิ้น

6. การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมว้ยโดยการนิเทศการสอนทุกปี การรายงานผลการจัดการศึกษาจากครูประจำชั้น ผู้ปกครอง รายงานแก่ผู้บริหาร และผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง

การบริหารจัดการหลักสูตร

การนำหลักสูตรปฐมว้ยไปใช้ให้มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชน ควรมิบทบาทดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร และมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมว้ย

1.2 คัดเลือกครูผู้สอนที่เหมาะสม โดยควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

- มีวุฒิการศึกษาด้านอนุบาล ปฐมว้ย หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมว้ย
- มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความสำคัญกับเด็กอย่างเสมอภาค

- มีบุคลิกความเป็นครู เข้าใจธรรมชาติของเด็ก
- พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้
- มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด
- มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติต่อเด็ก
- มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆของเด็ก และตัดสินใจปัญหาต่างๆ อย่างมีเหตุผลและเป็นธรรม
- มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่สมบูรณ์

1.3 ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง เสมอภาค และปฏิบัติกรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.4 ส่งเสริมให้ครูผู้สอน ให้มีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

1.5 จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเด็กรายบุคคล

1.6 นิเทศ ติดตาม กำกับการใช้หลักสูตร และประเมินผลอย่างเป็นระบบ

2. บทบาทครูผู้สอนปฐมวัย

2.1 จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตนเอง และครูผู้สอนกับเด็ก ร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กให้ครบทุกด้าน

2.2 ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพตัวของเด็ก และหลักทางวิชาการผลิตกระทำ หรือ หาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

2.3 กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การ ใฝ่รู้ และพัฒนาตนเอง

2.4 จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็ม ศักยภาพ และความแตกต่างของเด็กแต่ละคน

2.5 สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และ กิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

2.6 ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.7 ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู และเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

2.8 จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริง และนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาคุณภาพเด็กอย่างเต็มศักยภาพ

2.9 ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

2.10 ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น ภูมิใจในตัวเอง และกล้าแสดงออก

2.11 ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

2.12 จำแนกพฤติกรรมเด็ก เพื่อหาแนวทางส่งเสริม หรือแก้ปัญหารายบุคคล

2.13 ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาตามศักยภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.14 ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

2.15 จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร / กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

2.16 พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้ และทันต่อข่าวสารเหตุการณ์เสมอ

2.17 ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้

2.18 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้

3. บทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

3.1 มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา และให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็ก ร่วมกับครูผู้สอน และเด็ก

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ

3.3 เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

3.4 สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสม และจำเป็น

3.5 อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่างๆของเด็ก

3.6 ปกป้องและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือกับครูผู้สอน

3.7 เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

3.8 มีส่วนรวมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็ก และประเมินผลการจัดการของสถานศึกษา

4. บทบาทของชุมชน

4.1 มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง

4.2 มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา

4.3 เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ให้เด็กได้เรียนรู้ และมีประสบการณ์ จากสถานการณ์จริง

4.4 ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

4.5 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน

4.6 มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำหน้าที่เสนอแนะใน การพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4.7 ส่งเสริมสถานศึกษาด้านวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้าง และพัฒนาเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

5. การประเมินหลักสูตร เป็นการตรวจสอบหลักสูตรของสถานศึกษา โดยประเมิน 3 ขั้นตอน ได้แก่

5.1 ประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการบริหารศูนย์ เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบ

5.2 ประเมินระหว่างการดำเนินการ เป็นการประเมินว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้เพียงใด ควรมีการปรับปรุง แก้ไขเรื่องใด โดยครูผู้สอนเป็นผู้ประเมิน

5.3 ประเมินหลังการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบหลักสูตรทั้งระบบหลังจากที่ใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุ เพื่อสรุปว่าหลักสูตรที่จัดทำควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร โดยผู้ปกครอง ครู เป็นผู้ประเมิน

การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1

บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสำคัญอย่างยิ่ง ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในการปรับตัวรับความเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น การเชื่อมต่อของการศึกษาาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จะประสบผลสำเร็จได้ บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจและจัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมต่อการศึกษาดำเนินการดังนี้

1.1 จัดประชุมผู้สอนระดับปฐมวัย และผู้สอนระดับประถมศึกษา ร่วมกันสร้างความเข้าใจรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อผู้สอนทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนได้สอดคล้องกับเด็กวัยนี้

1.2 จัดหาเอกสารหลักสูตร และเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ผู้สอน และบุคลากรอื่นๆ ได้ศึกษาทำความเข้าใจอย่างสะดวก และเพียงพอ

1.3 จัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยน และเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ร่วมกัน

1.4 จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการสร้างรอยเชื่อมต่อ

1.5 จัดกิจกรรมให้ความรู้ กิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ และจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้งสองระดับ และให้ความร่วมมือในการช่วยเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดี

ในกรณีที่โรงเรียนไม่มีชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในสถานศึกษาของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานกับสถานศึกษาที่คาดว่าเด็กจะไปเข้าเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ในการช่วยเหลือเด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสถานศึกษาใหม่ได้

2. ผู้สอนระดับปฐมวัย

ผู้สอนระดับปฐมวัยต้องศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่นๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้สอนควรดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป
- 2.2 พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดีๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้
- 2.3 จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับผู้สอน ตลอดจนการสำรวจสภาพแวดล้อม และบรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
- 2.4 จัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ หนังสือที่เหมาะสมกับวัยเด็กที่ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์พื้นฐานที่สอดคล้องกับรอยเชื่อมต่อในการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3. ผู้สอนระดับประถมศึกษา

ผู้สอนระดับประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัย และมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย โดยควรดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับผู้สอน และห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเปิดภาคเรียน
- 3.2 จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้อง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระเช่น มุมหนังสือ มุมของเล่น มุมเกมการศึกษา เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
- 3.3 จัดกิจกรรมร่วมกันกับเด็กในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตน
- 3.4 จัดกิจกรรมช่วยเหลือ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 3.5 เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน

4. พ่อแม่ ผู้ปกครอง

พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลาน และเพื่อช่วยบุตรหลานของตนเองในการศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ควรดำเนินการดังนี้

- 4.1 ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับ
- 4.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุตรหลาน ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด
- 4.3 จัดเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับบุตรหลาน เช่น เล่นนิทาน อ่านหนังสือร่วมกัน สนทนา พูดคุยซักถามปัญหาในการเรียน ให้การเสริมแรง และให้กำลังใจ
- 4.4 ร่วมมือกับผู้สอน และสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวบุตรหลานเพื่อช่วยให้บุตรหลานปรับตัวได้ดีขึ้น

การเชื่อมต่อสาระการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย กับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

<p>สาระการเรียนรู้ระดับปฐมวัย (ประสบการณ์สำคัญ)</p>	<p>สาระการเรียนรู้รายปี (ที่สัมพันธ์กันที่สุด) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1</p>
<p>ด้านร่างกาย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย 2. การรักษาความปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน 3. การเล่นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน 4. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ และการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ 5. การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์ 6. การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส 7. การเขียนภาพ และเล่นกับสี 8. การปั้น และประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ <p>ด้านอารมณ์ จิตใจ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การแสดงปฏิกริยาโต้ตอบเสียงดนตรี 2. การแสดงออกอย่างสนุกสนานกับเรื่องราวตลกขำขัน และเหตุการณ์ที่สนุกสนาน 3. การเล่นรายบุคคล การเล่นเป็นกลุ่ม 4. การเล่นอิสระ 5. การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อยู่อาศัย และความเป็นไทย 6. การชื่นชม และสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม 7. การร้องเพลง <p>ด้านสังคม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง 2. การมีโอกาสได้รับรู้ความรู้สึกความสนใจ และความต้องการของตนเอง และผู้อื่น 3. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น 4. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ และความเป็นไทย 5. การเล่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบริโภคอาหาร เครื่องดื่ม และมารยาทในการรับประทานอาหาร 2. ความปลอดภัยในการทำงาน 3. ใช้ เก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ตามคำแนะนำ 4. สามารถเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ และเคลื่อนไหวตามจังหวะต่าง ๆ 5. รู้ เข้าใจ และแสดงท่าทางประกอบจังหวะได้อย่างอิสระ 6. ตระหนักถึงการรักษาความปลอดภัยในการเล่น 7. รู้อุปกรณ์ รูปร่าง รูปทรง เส้น สีของสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว 8. การเลือกใช้ เก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้วัสดุอุปกรณ์ 9. สามารถใช้ร่างกาย เสียง และภาษาในการแสดงบทบาทสมมติตามจินตนาการ 10. ข้อตกลง กติกา ระเบียบ ของการเล่นร่วมกัน 11. การเคลื่อนไหวอย่างอิสระ 12. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่เหมาะสมกับวัย 13. แสดงความรู้สึกชื่นชมกับการแสดงออกทางนาฏศิลป์ 14. ขับร้อง และเคาะจังหวะได้ 15. หน้าที่ และการดูแลรักษาอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย 16. หลักธรรมเบื้องต้นของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 17. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่เหมาะสมกับวัย 18. สามารถทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม

สาระการเรียนรู้ระดับปฐมวัย (ประสบการณ์สำคัญ)	สาระการเรียนรู้รายปี (ที่สัมพันธ์กันที่สุด) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
<p>ด้านสติปัญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด 2. การเลียนแบบการกระทำ และเสียงต่างๆ 3. การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองหรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง 4. การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก เขียนภาพ เขียนคล้ายตัวอักษร เขียนเหมือนสัญลักษณ์ เขียนชื่อตนเอง 5. การรู้จักสิ่งของต่างๆ ด้วยการมอง ฟัง สัมผัส ชิมรส และดมกลิ่น 6. การสำรวจ และการอธิบายความเหมือนความแตกต่างของสิ่งต่างๆ 7. การเปรียบเทียบ 8. การเรียงลำดับสิ่งต่างๆ 9. การคาดคะเนสิ่งต่าง 10. การนับสิ่งต่างๆ 11. การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างๆ กัน 12. การอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน 13. การสืบค้นข้อมูล 14. การรับรู้ และแสดงความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น ผลงาน 15. การแสดงความคิดสร้างสรรค์ ผ่านสื่อ วัสดุต่าง ๆ 16. การอ่านในหลายรูปแบบ ผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก อ่านภาพหรือสัญลักษณ์จากหนังสือนิทาน / เรื่องราวที่สนใจ 17. การใช้ และอธิบายสิ่งต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย 18. การทดลองสิ่งต่าง ๆ 19. การตั้งสมมุติฐาน 	<ol style="list-style-type: none"> 19. การพูดทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ การยอมรับ การปฏิเสธโดยใช้ภาษาที่สุภาพ 20. สามารถใช้ร่างกาย เสียง และภาษาในการแสดงบทบาทสมมติตามจินตนาการ 21. การเลือกใช้คำเขียนเป็นประโยคตรงตามความหมาย และเรียบเรียงเป็นเรื่องสั้นๆ ที่แสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ และประสบการณ์ 22. รู้อุปลักษณะ รูปร่าง รูปทรง เส้น สีของสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว 23. การเปรียบเทียบจำนวน 24. การเรียงลำดับจำนวนไม่เกิน 100 25. การวัดความยาว และระยะทาง 26. จำนวนนับ 1 – 100 และ ศูนย์ 27. มีความสามารถในการสังเกตสิ่งรอบตัว 28. บอกความรู้ ในการรับรู้ความงามของสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว 29. บอกแหล่งข้อมูลที่อยู่ภายในโรงเรียนได้ 30. ถ่ายทอดการรับรู้ลักษณะของสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัว เป็นผลงานทางทัศนศิลป์ได้โดยอิสระ 31. การเลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ ทั้งประเภทความรู้ และความบันเทิง 32. การเล่าถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึก 33. สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ 34. สามารถตั้งคำถามจากการสำรวจ

แหล่งอ้างอิง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 กรุงเทพมหานคร

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ (2560). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 กรุงเทพมหานคร

สำนักงานวิจัยและพัฒนาการศึกษา, รายปีครั้งแรก เมษายน 2566, STEAM Design Process

ดร.นฤมล เนียมหอม, การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

ดร.จารุทัศน์ วงศ์ข้าหลวง, อ่าน ร้อง เล่น เรียนรู้กับนิทานเพื่อนรักด้วย READ Model

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบไฮสโคป
(High/Scope Approach)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (2561), แผนการจัดการเรียนรู้
“รายวิชาเพิ่มเติม การป้องกันการทุจริต” ระดับปฐมวัย

รศ.ดร.พัชรี ผลโยธิน, ดร.วรรณาท รักสกุลไทย และคณะครูอนุบาล โรงเรียนเกษมพิทยา, การจัดทำ
สารนิทัศน์ในระดับปฐมวัย

ภาคผนวก

ประกาศโรงเรียนราชภัฏรำงศิลป

เรื่อง การใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2566
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. 1223/2560 ลงวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2560 เรื่องการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เพื่อให้การจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาเด็ก ทุกคนให้ได้รับการพัฒนา ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพ และต่อเนื่องได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีความสุข และเหมาะสมกับวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษา พ่อ แม่ ครอบครั้ว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ สามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาปฐมวัย

บัดนี้ โรงเรียนราชภัฏรำงศิลป ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเรียบร้อยแล้ว และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารโรงเรียน เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. 2566 จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ เดือน พ.ศ. 2566

ลงชื่อ.....

(บาทหลวงเดชา อภรณ์รัตน์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนราชภัฏรำงศิลป

คำสั่งโรงเรียนราชภัฏรำบุงศิลป์

ที่ ร.บ.01 / 2566

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2566

ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนได้จัดทำหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2566 – 2570 ตามกรอบหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาการศึกษาตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของโรงเรียน

ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อตรวจสอบการจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนราชภัฏรำบุงศิลป์ พุทธศักราช 2566 – 2570 ตามหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เพื่อประกาศใช้ในปีพุทธศักราช 2566 จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ดังนี้

1. บาทหลวงเดชา	อาภรณ์รัตน์	ผู้แทนผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ
2. ชิสเตอร์ ดร.มาลีรัตน์	บุญอนันตบุตร	รองผู้อำนวยการ
3. นางสาวศรีพยง	เอกนัยน์	ครูประจำชั้นเตรียมอนุบาล
4. นางนฤมล	เกิดแดน	ครูประจำชั้นอนุบาล 1/1
5. นางสาวเกษร	กฤษพีชร์	ครูประจำชั้นอนุบาล 1/2
6. นางศศิธร	ธาราสนธิ์	ครูประจำชั้นอนุบาล 2/1
7. นางสาววัลย์	กิจสกุล	ครูประจำชั้นอนุบาล 2/2
8. นางสาวชูศรี	จริตศรี	ครูประจำชั้นอนุบาล 3/1
9. นางสิริชญา	ทรัพย์อยู่	ครูประจำชั้นอนุบาล 3/2

สั่ง ณ วันที่ เดือน พ.ศ. 2566

ลงชื่อ.....

(บาทหลวงเดชา อาภรณ์รัตน์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนราชภัฏรำบุงศิลป์

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. บาทหลวงเดชา	อาภรณ์รัตน์	ผู้แทนผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ/ผู้อำนวยการ
2. ซิสเตอร์ ดร.มาลีรัตน์	บุญอนันตบุตร	รองผู้อำนวยการ
3. นางสาวกาญจนา	สุวรรณธาร	หัวหน้าแผนกปฐมวัยฝ่ายการศึกษา
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

คณะทำงาน

1. นางสาวศรีพยง	เอกนัยน์	ครูประจำชั้นเตรียมอนุบาล
2. นางนฤมล	เกิดแดน	ครูประจำชั้นอนุบาล 1/1
3. นางสาวเกษร	กฤษพีชร์	ครูประจำชั้นอนุบาล 1/2
4. นางศศิธร	ธาราสนธิ์	ครูประจำชั้นอนุบาล 2/1
5. นางสาววัลย์	กิจสกุล	ครูประจำชั้นอนุบาล 2/2
5. นางสาวชูศรี	จริตศรี	ครูประจำชั้นอนุบาล 3/1
7. นางสาวรัชญา	ทรัพย์อยู่	ครูประจำชั้นอนุบาล 3/2